

1/2021

ČTVRTLETNÍK OBCE LUŽICE

Vesnice Jihomoravského kraje roku 2009

REKONSTRUKCE SOKOLOVNY

foto: Petra Lorencová

Z OBSAHU

Aktuálně z radnice	2
Sokolovna	
Statistika obyvatel	
Dotace	
Sčítání lidu	
Právní okénko	
Představujeme se – Mgr. Zbyněk Hromek	
Anketa covid-19	
Knihovna	
Sociální služby.....	10
Homediss	
My všichni školou povinní	16
Slovo ředitele	
Mateřská škola	
Zajímavosti	18
Vzpomínky	
Fašáňk	
CD Kamila Šošovičková	
Spolky	20
Kamna na Starém kvartýru	
Včelaři	
Hnutí Brontosaurus	
Rozhovor	22
Mona Kosmetika	
Historie	24
100 let knihovny v Lužicích	
Muzejní sbírky	
Příroda – ekologie	28
Baterie	
Odpady – přehled	
Region Podluží	
a MAS Jižní Slovácko.....	30
MAS Jižní Slovácko v době covidové	
Adaptační strategie Regionu Podluží	
Sport	42
Zprávy z hřiště	
Otužilci v Lužicích	
Glosy pana starosty	34
Okénko Joži Trefy	35
Napsali nám.....	35
Inzerce	36

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

nechci a nebudu vás zahrnovat dalšími informacemi o covidu, epidemii a všech přijatých a přijímaných opatřeních. Informací na toto téma máte jistě dostatek, jsou všude, mediální prostor je jimi přeplněn, v mnoha případech na úkor přehlednosti, srozumitelnosti a důležitosti. Je zřejmé, že dnešní stav každého z nás limituje, omezuje a komplikuje řadu našich činností, které jsme ještě nedávno brali jako samozřejmé a automatické. Navíc je těžké smířit se s tím, že nikdo neví, kdy daný stav skončí. Nezbyvá než do svého života vnášet a upevňovat v něm jednu z nejdůležitějších lidských ctností, totiž trpělivost. Přeji nám všem hodně zdraví.

Rád bych vaši pozornost dnes upřel jiným směrem.

Nedobrá stav komunikace v ulici U Staré šachty, nedobrá stav povrchu v ulici Hradební či Dlážděné kolem nové hřbitovny zdi. Absence chodníku v ulici Jablonová nebo v ulici Velkomoravská na konci obce směr Hodonín. Neutěšený stav budov základní školy nebo obou provozů školních kuchyní. Stav všech prostor ve stávajícím zdravotním středisku stejně jako absence sociálního bydlení či zařízení pro seniory. Vyjmenoval jsem jen některé problémy, se kterými se obec potýká, potýkala v minulosti a nepochybně bude potýkat i v nejbližších letech. A zcela určitě jsem nevyjmenoval všechny. To nebylo mým cílem.

Vím, že obyvatele ulice U Staré šachty nejvíce trápí její stav a je pro ně nejdůležitější vybudování řádné komunikace. Vím, že obyvatele na konci ulice Velkomoravská nejvíce, a to z mnoha důvodů, tíží absence chodníků. Vím, že ředitel školy se svými spolupracovníky volá po rekonstrukci školních budov. A mohl bych pokračovat. Všechny tyto požadavky a zájmy jsou oprávněné, každá skupina obyvatel k nim dokáže snést řadu tu více, tu méně objektivních i subjektivních argumentů.

Proti nim pak stojí několik objektivních skutečností. K nim patří např. majetkové otázky k pozemkům, některé procesní skutečnosti a především finanční možnosti obce. Ty nejsou nekonečné, jsou limitované, obec musí pokrýt řadu provozních výdajů a se zbytkem pak rozumně a racionálně pracovat a investovat je. To se myslím řadu let v Lužicích daří. Pro navýšení této částky pak obec každoročně podává řadu žádostí o dotace, které mají realizaci toho či onoho záměru podpořit a pomoci mu po finanční stránce na svět. Snažíme se o to i letos a budeme se o to snažit i v letech příštích. Ne však na každý projekt lze o dotaci žádat, a to především z toho důvodu, že jeho věcná podstata nevyhovuje podmínkám dotace. Osobně mám s dotacemi problém pro jejich administrativní náročnost, mnohdy nepřehlednost, někdy až absurdnost, na co všechno jsou dotace vypisovány. Přiznám se, že mě i do určité míry unavují nekonečné a každodenní nabídky různých společností na zpracování žádostí atd. Je neuvěřitelné, kolik firem se tímto dotačním byznysem živí. I přes mou určitou nelibost však žádosti o dotace podáváme, jelikož to je ve prospěch obce a jejích obyvatel.

Existují však i subjektivní skutečnosti dané povahou, prioritami a zaměřením zvolených zastupitelů a radních, kteří mají nepochybně své různé názory, potřeby, hodnoty, a to včetně názorů na rozvoj obce. A v tomto

okamžiku nastupuje do celého dění ta naše místní lužická politika. Nebojme se toho slova. Bez politiky to nešlo a nepůjde. Nutno však rozlišovat mezi politikou a politikařením.

Důležitý je jeden podstatný aspekt oné lužické politiky. Tím aspektem je vždy výrazná shoda jejích aktérů (zastupitelů) na té které prioritě. Bylo tomu tak v minulosti a mohu to z vlastní zkušenosti potvrdit i za uplynulých dva roky. Nejviditelnějším výrazem této shody je rekonstrukce Sokolovny a úprava celého centra obce. A výrazná shoda panuje i kolem stavby nového zdravotního střediska, jehož příprava pokračuje. S ní vás seznámím v příštím vydání zpravodaje.

Co tím vším chci říci.

Chci všechny obyvatele ujistit, že o mnoha dílčích problémech víme, jsme s nimi v orgánech obce seznámení a na jejich řešení tu více a tu méně pracujeme. Chci vás všechny ubezpečit o tom, že se snažíme získat co nejvíce dotačních prostředků na tu kterou investici, že sledujeme jednotlivé dotační výzvy a chceme být připraveni reagovat na jejich vysávání. Zároveň je nezbytné umět stanovit priority a posloupnost jednotlivých kroků vedoucích k jejich naplnění. Činíme tak s vědomím toho, že jsou nepochybně občané, které rekonstrukce Sokolovny nezajímá a je jim ukradená, jelikož do Sokolovny nepůjdou, že své

praktické lékaře a stomatologa mají v Hodoníně a výstavba nového střediska jim nic nepřinese a jsou to vyhozené peníze ve prospěch úzké skupiny lékařů atd. I s tímto vědomím a existujícím stavem lužického veřejného mínění je nutno počítat a ony priority vytvářet, připravovat a nabízet. A následně i prosadit. To je důležitý úkol zastupitelů, radních i starosty.

Přeji nám všem pokojné jarní dny, požehnané svátky velikonoční a naději a trpělivost v boji s neviditelným virem.

S úctou a respektem

Tomáš Klásek
starosta

Aktuálně z radnice

SOKOLOVNA ZKOLAUDOVÁNA – AŽ SLOUŽÍ!

Vážení spoluobčané,

dne 9. dubna 2020 jsme předali Stavební firmě Plus s.r.o., Hodonín, staveniště pro rekonstrukci lužické Sokolovny. Začalo tak desetiměsíční dobrodružství, jež může rekonstrukce téměř devadesátileté budovy přinést. Nastalo každodenní sledování postupu prací, každotýdenní setkávání rozhodujících aktérů při středních kontrolních dnech, úpravy projektů a jejich rozšíření, platby za provedené práce atd.

Těmi aktéry byli:

1. Stavební firma Plus s.r.o. s hlavním stavbyvedoucím Ing. Janem Němcanským.
2. Modrý Projekt s.r.o., Břeclav, který prováděl práce technického

dozoru a administrátora dotace. Tyto práce měli na starosti Jakub Luňák a Ing. Jakub Buchta.

3. Výkon autorského dozoru prováděla firma PROST Hodonín s.r.o., konkrétně Ing. arch. Rastislav Tesařík.
4. Funkci koordinátora BOZP po celou dobu výstavby vykonával p. Leoš Pekárek z Mikulova.
5. Roli investora a nositele dotace přijala T. J. Sokol Lužice, přičemž hlavní úlohu po celou dobu stavby sehrávali Miloš Kadala jako starosta jednoty, Jana Štorková jako jednatelka a Marie Černá jako hospodárka a účetní, která prováděla veškeré platby. O situaci s výstavbou byl průběžně informován i celý výbor T. J. Sokol Lužice.

6. Zásadní roli hrála po celou dobu akce u projektové dokumentace, zajištění nezbytných povolení a především u jejího financování obec Lužice. Samotnou 1. část projektové přípravy – suterén objektu – ještě zajišťoval Ing. Jaroslav Kreml v závěru svého funkčního období na podzim 2018, všechny další kroky již iniciovaly a zajišťovaly orgány obce vzešlé z podzimních komunálních voleb v roce 2018. Nutno ocenit výraznou shodu v těchto orgánech na rekonstrukci Sokolovny, což se projevilo konkrétními kroky. Na úrovni zastupitelstva to byla především rozhodnutí rozpočtová, týkající se vyčlenění potřebných finančních prostředků, a to jak v roce 2019,

tak v roce 2020, na přímé investice obce i na dotaci pro T. J. Sokol Lužice, z níž se celá stavba dofinancovala. Rada obce pak byla průběžně informována o postupu prací, změnách a úpravách projektů a v tomto směru přijímala operativně potřebná rozhodnutí.

Chci ocenit vstřícný, pozitivní a profesionální přístup všech zmíněných aktérů, během celé rekonstrukce nenastala výrazná kolize či vážný problém, který by se nepodařilo ve shodě vyřešit. Od počátku bylo cítit, že všem jde o dobrou věc, z čehož pramenil přístup k celé akci, a to navzdory nepříznivým okolnostem, jež COVID-19 vnesl i do této investice.

Práce, které ještě probíhaly na konci února, souvisely s odstraněním některých vad a nedodělků, jež však nebránily kolaudaci objektu.

Vážení spoluobčané,

jelikož orgány obce hospodaří s veřejnými financemi, v tomto případě s rozpočtem obce, považuji za správné a nezbytné provést veřejně celé vyúčtování zmiňované investice, byť obec nebyla klasickým a smluvně daným investorem.

První finanční prostředky, které obec do rekonstrukce Sokolovny vložila, se týkají zpracování projektové dokumentace. Ta celkově stála 715.000 Kč, z čehož 500.000 Kč tvořila dotace Jihomoravského kraje, zbylých 215.000 Kč zaplatila obec ze svého rozpočtu v roce 2019. Hlavní výdaj pak přinesl rok 2020.

Stavební práce se všemi změnami a úpravami projektů představovaly celkem částku 27.694.515 Kč. Technický dozor stál 288.948 Kč, autorský dozor 121.000 Kč, koordinátor BOZP pak 70.000 Kč a nezbytná administrace s rekonstrukcí související představovala částku 78.650 Kč – zajištění veřejné zakáz-

Kontrolní den

foto: Petra Lorencová

ky, administrace dotace, závěrečná vyhodnocení akce.

Celkově tyto náklady představují částku **28.253.113 Kč**.

Ty byly pokryty následujícím způsobem:

- a) Dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – 17.258.232 Kč
- b) Dotace Jihomoravského kraje – 250.000 Kč
- c) Dotace obce pro T. J. Sokol Lužice – **10.744.881 Kč**

Kromě těchto financí dotačních hradila obec ze svého rozpočtu další nezbytné náklady. Konkrétně to byly tyto:

- a) Vybavení Sokolovny novým nábytkem – stoly, židle – 1.927.655 Kč
- b) Nábytek pro uskladnění věcí a náradí – 106.426 Kč
- c) Sportovní náradí – 221.272 Kč
- d) Kamerový systém na budově – 257.726 Kč
- e) Ozvučení a osvětlení jeviště pro kulturní akce – 378.633 Kč
- f) Pamětní deska – 28.675 Kč
- g) Zhotovení a instalace sochy

sokola na průčelí stavby – 100.000 Kč (na tuto sochu věnovala T. J. Sokol Lužice obci finanční dar 50.000 Kč)

Tyto přímé výdaje obce představují částku **3.020.378 Kč**.

Sečteme-li uvedené částky, pak nám vychází, že do rekonstrukce Sokolovny obec vložila **13.980.268 Kč**.

Jsem pevně přesvědčen, že tyto finance byly vynaloženy správně, zodpovědně, transparentně, stojím pevně za oprávněností a nezbytností všech rozhodnutí s rekonstrukcí Sokolovny souvisejících a z toho plynoucích výdajů. Za cca 14 mil. Kč obec zrekonstruovala svůj majetek v celkové hodnotě více než 30 mil. Kč.

Z ohlasů veřejnosti vnímám, že se zrekonstruovaná Sokolovna líbí, což mě těší. Naplňuje mě osobním uspokojením, že jsem mohl být, a ne snad úplně zanedbatelným, aktérem této investice. Přeji všem budoucím uživatelům Sokolovny, aby jim přinášela radost, podobně jako ji mně přinášela v uplynulých

měsících. Kdy k jejímu otevření dojde, nelze vzhledem k aktuální epidemické situaci predikovat. Rádi bychom pro veřejnost uspořádali den otevřených dveří, stejně jako bychom rádi provedli její slavnostní otevření.

Ať Sokolovna slouží kultuře, setkávání lidí, zábavě, vzájemnému poznávání a dalším pozitivním aktivitám, které život přináší.

*Tomáš Klásek
starosta obce Lužice*

foto: Petra Lorencová

JEŠTĚ PÁR SLOV K SOKOLOVNĚ A PŘILEHLÉMU AREÁLU

Na jiném místě tohoto zpravodaje jsem provedl obsáhlou rekapitulaci rekonstrukce Sokolovny včetně finančních záležitostí. Tato rekapitulace bude samozřejmě předložena i zastupitelům obce při nejbližším zasedání.

Nicméně práce na Sokolovně a přilehlém hřišti budou pokračovat v určité míře i letos. Nepochybně menší, ale jsou nezbytné. U samotné budovy se jedná o práce a výdaje související již se samotným provozem budovy. Mám na mysli dovybavení provozů občerstvení nezbytným nábytkem, označení dveří a šatny pro návštěvníky, vybavení sociálních zařízení nezbytnými zásobníky na mýdlo, toaletní papír i ubrousky a ušití přehozů na nábytek v prostoru obou balkonů.

Na konci února byla obcí podána žádost o dotaci na Státní fond životního prostředí na akci „Sokolovna – retenční nádrže na dešťové vody“. Smyslem tohoto projektu je vybudování retenčních nádrží na dešťové vody o celkovém objemu 90 m³ na sokolovně, a to z okolních střech (Sokolovna, úřad, garáž) a zpevněných ploch (parkoviště mezi Sokolovnou a radnicí a z komunikace na části ulice

Velkomoravská). Takto akumulovaná dešťová voda by byla využívána k zalivce po obci. Výše dotace je u těchto projektů 85 % celkových nákladů.

Další práce na sokolském hřišti pak souvisí s terénními úpravami, a to především svahu do ulice Velkomoravská, a s celkovým oplocením areálu. To na některých místech je úplně chybí, na jiných místech je narušené a nekvalitní, podél ulice Velkomoravská je v havarijním stavu a hrozí jeho zřícení.

Provedením těchto prací bych považoval veškeré investice do So-

kolovny a přilehlého areálu v tomto funkčním období orgánů obce za uzavřené.

Během roku 2020 prošel centrální prostor obce výraznou proměnou. Zrekonstruovaná Sokolovna, demolice zbytků bývalého kina a úprava veřejného prostranství před radnicí přinesly do výrazu naší obce a jejího urbanismu novou kvalitu. A jsem rád, že nejsem sám, kdo si myslí, že kvalitu pozitivní a žádoucí.

*Tomáš Klásek
starosta obce Lužice*

Terénní úpravy

foto: Lukáš Bravenec

www.scitani.cz

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021.

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci **z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021** má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost **od 17. 4. do 11. 5. 2021** vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku **840 30 40 50**. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt

nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směřování výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

VYÚČTOVÁNÍ DOTACÍ – ROK 2020

Vážení spoluobčané,

v tomto článku vám přináším vyúčtování dotací, které obec v roce 2020 získala, a seznam nových žádostí, o které bude obec usilovat v letošním roce.

V roce 2020 obec obdržela celkem 8 dotací z různých ministerstev. Jejich celková výše je 7 a čtvrt milionu korun. Všechny akce až na amfiteátr jsou dokončeny a s příslušným poskytovatelem vypořádány. Na rekonstrukci Sokolovny celková suma dotací tvořila 17,5 milionu korun. Dohromady tedy do obce z různých zdrojů přiteklo 24,73 milionu Kč, což je mimořádný počín.

	Název	Zdroj	Celkové náklady	Dotace	Spoluúčast obce
1	Lužice – škola, školka a družina	MMR	3 076 000,50	2 153 200,00	922 800,50
2	Lužice – udržovací práce na MOK (ul. Velkomoravská)	MMR	2 971 492,19	2 063 104,00	908 388,19
3	Lužice – obnova hřbitovní zdi, 2. etapa	MMR	1 376 741,51	500 000,00	876 741,51
4	Demolice č. p. 84 (kino)	MMR	1 412 613,00	699 238,00	713 375,00
5	Amfiteátr – areál Lužáku (ul. Zahradkářská, Lužice)	MMR	1 805 759,18	703 939,00	1 101 820,18
6	Chodník Ploštiny	MMR	1 248 502,2	926 030,55	322 471,65
7	Ozelenění valu Vinohrádky	SFŽP	148 000,00	148 000,00	0,00
8	Lužice – obnova sakrálních památek	JMK	94 864,00	33 000,00	61 864,00
			12 133 972,58	7 226 511,55	4 907 461,03
9	Sokolovna přes T. J. Sokol	MŠMT	28 216 813,36	17 256 232,00	10 710 581,36
10		JMK		250 000	
	Celkem		40 350 785,94	24 732 743,55	15 618 042,39

V roce 2021 obec podala nebo hodlá podat tyto žádosti o dotace: Od Ministerstva pro místní rozvoj obec usiluje o prostředky na rekonstrukci ulice Dlážďená, obnovu parkoviště před obecním úřadem a rekonstrukci prostor základní školy. Z Operačního programu Životní prostředí bychom rádi získali prostředky na akumulaci dešťových vod ze Sokolovny a přilehlého okolí, které budou sloužit k zálivce obecní zeleně. Na Státním zemědělském intervenčním fondu máme podanou žádost na vybavení Sokolovny stoly a židlemi. Z Jihomoravského kraje usilujeme o dotaci na mužácké zpívání (pokud se uskuteční) a úklid cyklostezek. Poslední tři žádosti jsou zaměřeny na školní budovy, a to na postavení nové školní kuchyně pro ZŠ i MŠ v areálu školky. Místo současné kuchyně vznikne čtvrtá třída mateřské školky a škola projde rekonstrukcí, kdy přímo ve škole bude zřízena výdejna jídla a zrekonstruovány další prostory. Na vyhlášení tohoto dotačního titulu v současnosti čekáme.

	Název	Zdroj	Celkové náklady	Dotace	Spoluúčast obce
1	Lužice – ul. Dlážďená, udržovací práce na MOK	MMR	6 902 971,62	5 530 755,00	1 372 216,62
2	Lužice – obnova parkoviště před OÚ	MMR	911 417,35	375 256,00	536 161,35
3	Rekonstrukce a přestavba INP základní školy Lužice	MMR	21 887 204,00	10 000 000,00	11 887 204,00

4	Lužice – objekt Sokolovny, akumulace dešťových vod	OPŽP	4 995 880,00	4 246 497,94	749 382,06
5	Vybavení budovy Sokolovny v Lužicích	SZIF	1 927 655,00	480 000,00	1 447 655,00
6	Lužice – Setkání mužských sborů na Podluží 2021	JMK	100 000,00	50 000,00	50 000,00
7	Lužice – udržování čistoty cyklistických komunikací 2021	JMK	200 000,00	70 000,00	130 000,00
	Celkem		36 925 127,97	20 752 508,94	16 172 619,03

S přáním, aby i rok 2021 byl na poli dotačním úspěšný tak jako 2020

Jakub Buchta
místostarosta

OBYVATELÉ OBCE LUŽICE K 1. 1. 2021

Občané ČR s trvalým pobytem v obci	2886	Vývoj v roce 2020:	
Zdroj: Ministerstvo vnitra		Narozené děti	19
Cizinci s trvalým či přechodným pobytem v obci	88	Zemřelí	22
Zdroj: Ministerstvo vnitra		Odhlášení z obce	65
		Přihlášení do obce	74

Nenahrazuje údaje ČSÚ

ŠANCE PRO EMU

Zaznamenali jste na sítích iniciativu #sanceproemu?

Devátáčka Ema trpí onemocněním křehkých kostí, kvůli kterému je odkázána na vozík. Ráda by studovala na **hodonínském gymnplu**, ale nemůže: gymnázium není bezbariérové.

Nadační fond **Šance všem** proto zřídil transparentní účet, na který můžete přispět jakoukoliv částkou, a pomoci tak vybudovat bezbariérový přístup do školy. Aby mohla nejen Ema, ale i další znevýhodněné děti studovat.

Ředitel gymnázia Mgr. Jiří Hubačka je připraven vyjít plánům vstříc a **vybudovat přístup ještě před začátkem nového školního roku**. Podmínkou je však vyhotovení projektu do přijímacích zkoušek, které jsou plánovány začátkem května, a následná realizace během letních prázdnin. A do té doby je potřeba asi jeden milion korun na **transparentním účtu 237801308/0600**.

Pojďme spolu splnit známou větu, že vzdělání je otevřené všem. Více informací najdete na stránce **www.sanceproemu.cz**.

NAŠE PRÁVNÍ OKÉNKO

In vino veritas, in aqua sanitas. (Ve víně je pravda, ve vodě zdraví.)

Dnes bych vás chtěl laicky trochu seznámit **se zákonem č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství)**, který je základním předpisem regulujícím vinohradnictví a vinařství (dále jen zákon). Dovolím si doporučit dnešnímu čtenáři tento zákon alespoň lehce pročíst, když už na té jižní Moravě bydlíme. Je třeba ještě doplnit, že většina ustanovení tohoto zákona vychází z příslušných právních předpisů Evropské unie.

Mohl bych říci, při využití své již letité životní zkušenosti, že u nás na Moravě máme k našemu vínu kladný vztah snad všichni. Ale chtěl bych o víně dnes psát lehce odborněji. Uvědomuji si, že v naší obci máme neskutečně dobré vinaře, kteří by jistě o vínu mohli psát celé diplomové práce či napínavé romány.

Na úvod si řekněme, že máme vinařské oblasti, které souvisí s původní mapou Jihomoravského kraje. Vycházíme z vinařské oblasti Morava a ta je následně tvořena podoblastí mikulovskou, slováckou, velkopavlovickou a znojemskou. Oblast Morava je dále tvořena 308 vinařskými obcemi. Vinařský zákon má ještě jednu oblast, a to Čechy, ale ta nás dnes tolik nebude zajímat.

Říká se: dá-li pán bůh, vína bude dost, dá-li vinař, vína bude ještě víc...

A teď něco k samotnému vínu. V souladu s evropským právem byl tímto zákonem nově zaveden zákaz označovat vína jako určená k nábo-

ženskému účelu (např. mešní víno) bez souhlasu příslušné církve či náboženského společenství. Zákon dále stanovuje maximální hektarový výnos vinic a enologické postupy, stejně tak jako způsob ošetřování vína při jeho výrobě. Tento zákon výrazně zasahuje do způsobu zařídování vína a do podmínek pro jeho distribuci v České republice.

Často se lidé dohadují, jak se vyrábí klaret nebo rosé, dovolím si tedy vysvětlit (obecně).

Technologie **klaret** neboli lisování celých nerozdrcených a neodstopkovaných hroznů modrých odrůd se v některých ohledech podobá výrobě šampaňských vín, při níž se přímým a šetrným lisováním celých hroznů zabrání maceraci. Při lisování nedochází k narušení slupek do takové míry, aby se do vytékající hroznové šťávy uvolnila barviva a třísloviny ze slupek. Variantou přímého lisování je tzv. samotok, do lisu se vloží podrcené hrozny, přičemž dochází k stlačování bobulí vlastní vahou a vytéká hroznová šťáva bez lisování. První bezbarvý mošt se nechá volně odtékat, dokud nedojde k jeho zabarvování antokyany ze slupek.

Výsledné víno je obvykle průzračné a bezbarvé, někdy našedlé, může mít ale také lososovou až cibulovou barvu. Je pro něj typický nižší extrakt a doprovází jej výrazné ovocné aroma a lehké tělo s nižším obsahem tříslovin. V současné době jsou však u nás některá vína zatříděná jako klarety i s vyšším barevným odstínem.

Nejčastějším způsobem **výroby rosé** je krátkodobá macerace hroznů. V tomto případě se růžová vína

vyrábí obdobně jako červená, jen je výrazně zkrácena doba kontaktu slupek a vylisované hroznové šťávy, která se pohybuje v řádu několika minut až hodin v závislosti na odrůdě a požadované sytosti barvy rosé.

Pro ideální výluh barviva podpořeného enzymatickou činností (enzymy uvolněné z narušených bobulí) se doporučuje teplota 10 až 30 °C, přičemž pro růžová vína platí, že teplota by neměla překročit 15 °C, aby se oddálilo kvašení. V některých případech je naopak doporučováno prudké podchlazení hroznů a technologie kryomacerace a supraextrakce, díky nimž se ze slupek ve zvýšeném množství uvolňují aromatické látky (čerpám z obecných zdrojů a záleží i na vůli vinaře, jakou cestu výroby ve skutečnosti zvolí).

Staré víno, mladá žena, to je žití pravá cena.

(příslaví)

A teď závěrem obecně k vínu. Jsou odborné rady, při kolika stupních se víno má pít (červená vína třeba při pokojové teplotě), je to různé jak podle barvy vína, odrůdy, tak i podle dané země... Odborným radám je jistě třeba naslouchat, ale víno si pijte hlavně tak, jak ho máte rádi vy.

A poslední, o čem bych se chtěl zmínit a co je velmi diskutované, je třídění jakostních vín s přívlastkem do druhů:

- a) kabinetní víno – nejméně 19 stupňů normalizovaného moštoměru
- b) pozdní sběr – nejméně 21 stupňů normalizovaného moštoměru
- c) výběr z hroznů – nejméně

24 stupňů normalizovaného moštoměru

- d) výběr z bobulí – nejméně 27 stupňů normalizovaného moštoměru
- e) výběr z cibéb – nejméně 32 stupňů normalizovaného moštoměru
- f) ledové víno – sběr při mínus 7 stupních a nižších teplotách

a nejméně 27 stupňů normalizovaného moštoměru

- g) slámové víno – hrozny po dobu nejméně 3 měsíců skladovány na slámě či rákosu nebo zavěšeny ve větraném prostoru a s cukernatostí nejméně 27 stupňů normalizovaného moštoměru

Děkuji všem za vaši milou pozornost a popřeji dobré zážitky i veselé písničky při pohárku tohoto lahodného moku.

Drž se starého vína a dobrého přítele.

(příslaví)

Zbyněk Hromek, zastupitel

PŘEDSTAVUJEME SE

Mgr. Zbyněk Hromek, člen Zastupitelstva obce Lužice

Vážení spoluobčané a milí čtenáři, dovoluji mi se touto formou představit a chvilku vás zdržet několika málo řádky o mé osobě. ☺

V komunálních volbách v říjnu 2018 jsem byl našimi spoluobčany poprvé zvolen za SPD do místního zastupitelstva, všech získaných hlasů si nesmírně vážím, cením a také za ně moc děkuji. Na ustanovujícím zastupitelstvu jsem byl dále zvolen předsedou kontrolního výboru, věřím, že důvěru takto získanou nezklamu.

Základní školu jsem navštěvoval na naší krásné škole v Lužicích, na kterou stále s láskou vzpomínám. Po ukončení základního vzdělání jsem vystudoval Střední zemědělskou školu ve Strážnici, obor mechanizace zemědělské výroby. V průběhu tohoto studia jsem od 15 let začal chodit s místní chasou v kroji a také jsem zde za dorost hrál fotbal. Po vykonání základní vojenské služby jsem nastoupil u Hasičského záchranného sboru v Hodoníně a stal jsem se profesionálním hasičem. Během tohoto pracovního působení, například zdolávání požárů, ochrana před povodněmi či zachraňování lidských životů, jsem vystudoval Masarykovu univerzitu v Brně – obor právo, pak jsem nastoupil jako vedoucí odboru zdravotnictví (zdravotní rada) na Okresním úřadě

Hodonín. Odtud jsem přešel v roce 1997 na okresní úřad do Liberce vykonávat tu samou pozici. Po zániku okresních úřadů jsem se stal personálním náměstkem v Krajské nemocnici Liberec. Odtud jsem přešel na Okresní státní zastupitelství v Liberci. Tuto práci jsem však po dvou letech z důvodu úmrtí maminky přerušil a vrátil se zpět (cca po osmi letech) do Lužic za tatínkem. A zde jsem se také posléze oženil a bohužel i rozvedl.

Začal jsem pracovat na exekutorském úřadu v Hodoníně a po

6 letech přešel do advokacie, právo je stále mým, nejen životním, koníčkem. V současné době však pracuji na Magistrátu města Brna, zde řeším přestupky na úseku lesního a vodního hospodářství a zemědělství.

Mezi další záliby patří volejbal, tenis, kolo, ale nejvíce času věnuji vinohradům, kde prací na čerstvém vzduchu také relaxuji a „odpočívám“. V současné době obhospodařuji cca 1400 hlav, plány na další rozšiřování ale nemám. ☺ Jsem členem Sokola a aktivně se do činnosti v této organizaci zapojuji. A když je ještě trochu času navíc, tak si rád zazpívám s našimi mužáky.

Ovšem mou největší láskou je má 13letá dcera Michaela, která, stejně jako její tatínek kdysi, navštěvuje zdejší základní školu.

A co napsat na závěr? O sobě už asi nic, ale chtěl bych vám všem popřát v tomto roce štěstí a zdraví a ať se vám všem covid vyhýbá.

Zbyněk Hromek

ANKETA NA TÉMA: COVID STÁLE S NÁMI

Covidová pandemie se dotýká každého z nás. Všichni máme nějakou zkušenost s vládními nařízeními, jak v pracovním, tak i v osobním životě. Média nás zásobují různými zprávami, spíše však negativními. Záleží na každém z nás, jak tyto informace zvládneme vstřebat a jak ovlivní naši náladu.

Oslovili jsme pár lidí z vesnice a položili jim otázky, jak je pandemie zasáhla, co si myslí o vládních nařízeních a jak se snaží udržet si pozitivní myšlení. Věřte, že v tom jedeme všichni spolu a po přečtení příspěvků si snad najdete něco, co i vás povzbudí a vlije opět krev do žil.

Zdenka Veselá

provozovatelka fitness centra

Podnikám v oblasti sportu, provozuji fitness centrum, ve kterém zároveň působím jako trenér, výživový poradce a pořádám skupinové lekce. Sport je jedna z nejvíce zasažených oblastí v souvislosti s COVID-19. Zavřely se brány všech vnitřních sportovišť, zrušily se nebo odložily dlouho plánované sportovní události, a to i tak významné, jako jsou olympijské hry.

Ze dne na den jsem musela zavřít fitness centrum, byl to šok jak pro mě, tak pro mé klienty. Najednou jsem řešila, co bude dál. V říjnu, těsně před uzavřením fitka, jsem investovala nemalé finanční prostředky do nákupu sportovních pomůcek na novou skupinovou lekci, která se už nestihla uskutečnit.

Uvědomuji si vážnost situace a v žádném případě ji nepodceňuji. Myslím si ale, že sportoviště, fitness centra a různá studia by za určitých přísných hygienických podmínek a v omezeném počtu lidí ve vnitřních prostorách mohla fungovat. Díky tomu by se určitě zlepšila nálada ve společnosti.

Důležité je přes to všechno, čím si v poslední době procházíme, udržet si zdraví a pozitivní myšlení. Věřme, že se vše brzy uklidní, byla by škoda si nést následky z této doby do budoucna. Mějte dál své sny, pracujte na sobě, dejte si třeba rodinnou výzvu – několikrát

za den si udělejte dřepy, kliky, výpady. Uvidíte, jak vám bude hned lépe a ještě se při tom zasmějete. Chodte na procházky, postupně zvyšujte vzdálenost. Pobyt na sluníčku je důležitý pro získání vitamínu D, který nám napomáhá v boji s nemocemi.

Závěrem bych vám všem chtěla popřát pevné zdraví a brzký návrat do normálního života!

Marie Havránková

učitelka ZUŠ

V únoru minulého roku jsme s nejmladší dcerou navštívili Benátský karneval. Naplněny nádhernými zážitky jsme opouštěly benátský poloostrov a netušily jsme, že je tam už přítomen virus zákeřné nemoci. Když k nám krátce potom doléhaly prostřednictvím médií záběry z přeplněných italských nemocnic a statistiky o počtu zemřelých, nemysleli jsme si, že podobná situace může nastat i u nás.

Co se týče mé profese, zasáhla nás pandemie velmi vážným způsobem. Připravovali jsme se se žáky na soutěže základních uměleckých škol, s některými téměř rok. V březnu ještě proběhlo okresní kolo v oboru klavír, avšak soutěž smyčců o týden později se už nekonala. Výuka v naší ZUŠ probíhala zpočátku celkem neorganizovaně, nekonaly se žákovské besídky, koncerty,

činnost přerušil i pěvecký kroužek při ZŠ Lužice. Oproti jarnímu období se na podzim výuka v ZUŠ dostala do pravidelného řádu. Děti se připojují podle běžného rozvrhu na výuku online.

Co se týče mé vlastní hudební aktivity, ustaly zkoušky chrámového mikulčického sboru (alespoň se nám podařilo zpívání Staroslověnské mše při Mši Podluží na Valech v Mikulčicích v době rozvolnění), ale podzimní akce i vánoční mši se nepodařilo uskutečnit. Po třicetiletém působení ukončilo svoji činnost i Hodonínské smyčcové kvarteto, kde jsem hrála na violoncello. Po tomto celku, krásné komorní hudbě a koncertech se mi bude obzvláště stýskat.

A co pozitivního mi tato situace přinesla? Život nás, hudebníků, se poněkud zpomalil, protože odpadly pravidelné zkoušky a vystoupení. Našla jsem si čas na studium angličtiny a díky požadavkům online výuky jsem se zlepšila ve využívání informačních technologií.

Ale to nejzásadnější je uvědomění si, že lidské zdraví je pro nás to nejdůležitější, přes veškerá neustále se měnící vládní nařízení neseme zodpovědnost za vlastní zdraví i zdraví dalších lidí. Naši rodině se onemocnění také nevyhnulo, ale naštěstí bez vážnějších následků. Doufejme, že i příroda a lidská imunita se časem s pomocí hygienických opatření a vakcinace s touto závažnou nemocí vypořádá.

lužická seniorka

Co ještě napsat o covidu? Bylo toho řečeno už tolik. Ale pokud mám i já něco říct, tak jen to, že nemám ani paniku, ani strach nebo hrůzu. Respektuji a dodržuji všechna nutná opatření, tj. roušky, dezinfekce rukou v obchodech a zdravotnických zařízeních, pokud na ně narazím. Tato nařízení mi nevadí a považuji je za nutnost. Jen nechápu ta ostatní vládní nařízení, jako je školní docházka a uzavření malých prodejen. V těch malých obchodech si prodáváci lehce uhlídají několik lidí, kteří mohou do obchodu vstoupit. V supermarketu mají spočítané košíky, ale nikdo nehlídá, že třeba u zeleniny si berou zákazníci ovoce a zeleninu z jedné bedny i čtyři naráz, taktéž u regálů s pečivem, u mléčných a masných výrobků.

Zprávy v televizi téměř vůbec nesleduji, stačí to, co vidím na internetu. Proto se na mě stres tolik nepoděpí jako na těch, kdo sledují vše, co v televizi řeknou. Zprávy jsou depresivní a stresové. Proto po 5 minutách přepínám na romantiku, dokumenty o přírodě a vědomostní soutěže. Rozhodnutí vlády vidím jako nedokonalá, uspěchaná a reakce opozice je ubohá, nevede k žádnému správnému řešení, jen ke kritice a roztrpčení lidí. Vlastně nikdo neví, co a jak bude pokračovat. Nikdo tuto situaci ještě nezažil. Nezávidím žádnému, kdo tam nahoře rozhoduje. Ať udělají cokoli, vždy s tím někdo nesouhlasí a cítí se ohrožený. Smutné je, že z jednání vládních struktur se úplně vytrácí lidství. Jen se hádají a hází špinu jedna strana na druhou.

Raději se těšme z jara, ze sluníčka, které začíná hrát, a z toho, že už na nás ze zahrádky vykukují první sněženky!

MUDr. Hana Výmolová

praktický lékař pro dospělé

Opatření ke zmírnění nákazy covidu jsou jistě důležitá. Nikdo se s danou situací nikdy nesetkal. Nikdo nevěděl, jaký bude průběh, kdy bude očkovací látka apod. S opatřeními vnitřně souhlasím a rozumím jim.

Ze začátku mě osobně štválo, že ač děti nejsou riziková skupina, byly tou nejvíce omezenou. Viděla jsem, jak opatření ovlivnila život mého syna, který bude letos maturovat. Udržet studijní morálku není někdy jednoduché. Mrzí mě, že poslední rok na střední škole nezažije to, co ročníky před ním, stužkovací večírek a jiné radosti mladého života.

Jsem velmi aktivní člověk, který miluje sport a kulturu. Snažím se každý den podnikat procházky se svým psem do přírody, cvičím online jógu, medituji, o víkendu se vydávám na delší výšlapy do přírody, na běžky. Snažím se dělat si radosti péčí o domácnost, o kytky, zkouším nové recepty při vaření. A navíc jsem si pořídila klavír, tak cvičím a poslouchám více hudbu, na což jsem v minulosti neměla tolik času. Často jsem navštěvovala divadlo v Uherském Hradišti, to nyní nelze. Proto sleduji divadelní představení online. Snažím se najít alternativy a nemyslet na to, co nemůžu, ale hledat to, co můžu.

Co nám pandemie dala? Myslím si, že se během této doby změnil názor lidí na důležitost učitelů a zdravotníků. Že si jich začali trochu více vážit a pochopili, co je v životě opravdu důležité. Jako lékařka mám teď mnohem více práce, která s covidem souvisí, ale pocit užitečnosti a dobře vykonané práce vždy člověka potěší a podpoří v pracovním nasazení.

Mgr. Michal Holomčík

zástupce ředitele základní školy

Pandemie covidu se mě dotýká jako rodiče, učitele, trenéra, sportovce a aktivního cestovatele. Prošel jsem za poslední rok fázemi, jako jsou popírání, zlehčování, strach, hněv a nyní se zřejmě dostávám do poslední fáze – smíření se s epidemií. Nemocí jsem si s celou rodinou prošel a stejně jako většina z nás stále prožívám strach o své staré a nemocné rodiče.

Česká povaha je jedinečná. Krom schopnosti dělat si legraci v každé bezvýchodné situaci máme dokonalou vlastnost být odborníky ve všech oborech. V hospodě či v obýváku jsme nejlepší fotbalisti, trenéři biatlonu, politici a nyní učitelé, zdravotníci a nejlepší epidemiologové.

Když jsem byl požádán o názor na pandemii, rozhodl jsem se komentovat jen svůj obor, ve kterém už pracuji dvě desítky let. Školství. A to z pohledu učitele, který řeší běžné situace v hodinách za monitorem, i z pohledu zástupce ředitele na základní škole, který se snaží motivovat kolegy a uklidňovat rodiče v této nelehké době.

Učitelé, tak jako všichni, byli do situace vhozeni absolutně bez příprav. A ano, první vlna byla obrovský průšvih! Ze strany MŠMT i učitelů. Všichni předpokládali, že se to nějak přežene a bude zase fajn. Proč něco měnit na pár dnů? Nikdo netušil, že po roce budeme řešit stejné problémy. Další vlny nás zastihly již připravené. Je to lepší, ale proč to není dokonalé? Myslím, že nikdy nebude. Stejně tak jako prezenční výuka. Proč? Není to snadná odpověď. Hraje zde roli spousta faktorů: vybavenost škol i rodin ICT technikou, kvalita

internetového připojení, neosobní komunikace a nemožnost zapojit do výuky ty děti, které o ni nemají zájem. Tyto děti se prostě nepřipojí, vymluví se na technický problém. Zodpovědnost padá na rodiče, kteří to kolikrát díky zaměstnání nejsou schopni zajistit.

Pozitivum distanční výuky? Posunula během chvíle většinu učitelů na úroveň v ICT dovednostech někam, kam by se někteří nedostali za celou kariéru. Děti zase poznaly, že výuka a setkávání se s kamarády přes monitor počítače nejsou až tak dokonalé a příjemné, jak se na

první pohled zdálo. A rádi se vrátí k osobnímu kontaktu. Dle mého názoru byla nejmenším zlem střídavá výuka – týden doma za počítačem, týden ve škole.

Závěrem si neodpustím vlastní názor a zmíním poslední českou vlastnost, která může být důvodem, proč jsme v boji s pandemií neúspěšní. Znáte někoho z vašich spolupracovníků, kdo chodí do práce, přestože je nachlazený, nebo dokonce silně nemocný? Děláme to téměř všichni. Většina z nás si prostě nemůže dovolit zůstat na

nemocenské, může to být likvidační pro mnoho rodin. Pokud by pozitivní člověk a partner v karanténě měl možnost zůstat doma na plné mzdě, bylo by to pro stát levnější a epidemií by to muselo zákonitě zmírnit. Protože děti jsou doma, neučí se, nesportují a čísla dál rostou. Je čas problém hledat jinde a nechat děti žít! Děťství jim nenahradí žádný z covid programů. Ale znáte to, na gauči jsme všichni odborníci.

Pevné zdraví všem!

zpracovala Jana Maršálková

MÍSTNÍ KNIHOVNA LUŽICE

V letošním roce je stejně jako v tom minulém knihovna z důvodu pandemie i nadále uzavřena. I tak se snažíme knihy půjčovat bezkontaktně a všichni čtenáři si mají možnost knihy vypůjčit i vrátit. Vypůjčení knih si lze domluvit telefonicky na čísle 725 564 050 nebo přes e-mail knihovnaluzice@seznam.cz. Lze provést i registraci nových čtenářů.

V březnu 2021 oslavila knihovna sté výročí od zahájení své činnosti. Proto Rada obce Lužice rozhodla na svém zasedání, že budou v tomto roce prominuty čtenářské poplatky všem stávajícím i novým čtenářům. O století historii knihovny se více dočtete v jiné rubrice tohoto zpravodaje.

I když současná situace nedovoluje pořádání akcí pro veřejnost, připravili jsme pro děti i dospělé prozatím tři akce. Jednou z nich je celoroční čtenářská soutěž „Lovci perel“, do které se mohou přihlásit děti do 15 let. Další dvě jsou jarní a probíhají v březnu a dubnu v rámci celostátní akce „Březen měsíc čtenářů“. Jsou to jarní výtvarná soutěž pro děti „Navrhnete obálku knihy Krtek v Lužicích“ a jarní fotosoutěž „S knihou na oblíbeném místě v naší obci“. Více informací se dozvíte

na přiložených plakátech nebo na webových stránkách knihovny www.knihovnaluzice.estranky.cz. Těšíme se na všechny zúčastněné čtenáře, dále na zaslané výtvarné návrhy i fotografie. Z jarních akcí vytvoříme alba a vylosujeme vždy tři autory, kteří obdrží hezké odměny.

Snad se situace brzy zlepší a knihovny se otevrou všem čtenářům i návštěvníkům naplno.

Petra Lorencová

Čtenářská soutěž pro děti, mládež a rodiče s dětmi
v Místní knihovně v Lužicích

LOVCI PEREL 2021

Ponořte se do hlubin příběhů...
... a získejte co nejvíce perel!

1921-2021
100 let
Místní knihovna
Lužice

Kdo vyhraje?
Všichni, kteří se zúčastní a budou sbírat perly.

Milí děti, holky, kluci a rodiče s dětmi
zapojte se a s námi do hry, ve které se stanete lovci perel.
V celém roce 2021 sbírejte za čtení knih označených perlou (perlou) a morionem.
Jedna kniha = jedna perla.
Jedna dobrovolná otáčka navíc = jeden morion.
Čtení knih se pro vás stane výzvou a dobrodružstvím!

Více informací naleznete
na webových stránkách knihovny
nebo zkontrolujte přímo v knihovně.
Těšíme se na vás :)

www.knihovnaluzice.estranky.cz / www.lovciperel.cz / FB: Místní knihovna Lužice

Místní knihovna Lužice vyhlašuje

JARNÍ FOTOSOUTĚŽ

pro děti i dospělé

S KNIHOU NA OBLÍBENÉM MÍSTĚ V NAŠÍ OBCI

Milí děti, holky, kluci,
dětí s rodiči i dospělí,
březen je měsíc čtenářů
a my jsme pro vás připravili
jarní fotosoutěž.
Pošlete nám fotografii své oblíbené
nebo právě rozečtené knihy
na oblíbeném nebo zajímavém místě
v naší obci :)

(Na fotce můžete a nemusíte být.)

Fotografie nám můžete zaslat v průběhu března a dubna 2021
na e-mail knihovnaluzice@seznam.cz,
do předmětu napište „jarní fotosoutěž“ + k fotografii je nutné uvést
jméno, příjmení a telefonní kontakt.

Ze zaslaných fotografií vytvoříme alba na webových stránkách.
V květnu 2021 vylosujeme tři výherce, kteří obdrží odměnu.

Všechny fotografie budou vystaveny
také v knihovně.
Těšíme se na vaše snímky.

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ

Místní knihovna Lužice pořádá

Výtvarnou soutěž pro děti

Milí děti, holky a kluci,
zúčastněte se naší výtvarné soutěže
k příležitosti 100. výročí narození Zdeňky Milera

Navrhnete obálku knihy Krtek v Lužicích

Můžete kreslit, malovat,
vytvořit koláž...
Fantazii se meze nekladou.

Hotové návrhy můžete v průběhu března a dubna 2021
vložit do schránky na obecním úřadě
nebo poslat na e-mail knihovnaluzice@seznam.cz.
Nezapomeňte uvést jméno, příjmení a telefonní kontakt (nebo e-mail)
+ poznámku „výtvarná soutěž“.

Z veškerých návrhů vytvoříme alba na webových stránkách
a Facebooku Místní knihovna Lužice.
Z návrhů pak vylosujeme tři,
jejichž autoři budou odměněni sadou knih s výtvarnými potřebami.

Těšíme se na vaše návrhy :)

Všechny návrhy budou vystaveny i v knihovně.

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ

Místní knihovna Lužice

KRIZOVÁ OPATŘENÍ

**BEZKONTAKTNÍ
VÝDEJ A VRACENÍ KNIH**

Pokud máte zájem o půjčení (nebo vrácení) knih,
je možné se telefonicky nebo e-mailem domluvit
a knihy předat bezkontaktně u knihovny.

Na webových stránkách knihovny
www.knihovnaluzice.estranky.cz
naleznete odkaz s on-line katalogem
a v levém menu nabídku nových knih
a knih z výměnného fondu z Hodonína.

Kontaktní telefon: 725 564 050
Kontaktní e-mail: knihovnaluzice@seznam.cz

Děkujeme za pochopení

Sociální služby

CHCI ZŮSTAT DOMA

Cítíte se sami? Máte pocit opuštěnosti a zbytečnosti? Chcete zůstat doma? Pokud ano, je tu pro vás ambulantní služba centrum denních služeb.

Cílem služby je:

- zbavit uživatele pocitu samoty a zbytečnosti,
- zprostředkovat uživatelům trávení části dne aktivně ve společnosti a současně jim umožnit návrat do domácího prostředí,
- posilovat dovednosti uživatelů při každodenních činnostech,
- zajistit úlevu pečující rodině.

Služba je určena lidem, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby z důvodu snížené soběstačnosti.

Cílová skupina:

- senioři,
- osoby s tělesným postižením,
- chronicky nemocní.

Co nejlépe vystihuje Centrum denních služeb Homediss:

- **trénujeme paměť, zpíváme si, pečeme,**
- **rádi se smějeme a oslavujeme,**
- **zajišťujeme úlevu pečující rodině,**
- **v případě potřeby si vás i přivezeme, máme auto i pro vozičkáře.**

V květnu otevíráme tuto službu v naší nové bezbariérové pobočce v Mikulčicích, která je spádová i pro občany z Lužic. Podrobné informace k této službě jsou uvedeny na našem webu www.homediss.cz.

Srdečně také zveme veřejnost na **den otevřených dveří v mikulčické pobočce, jenž je naplánován na 1. 6. 2021.** Ten se uskuteční samozřejmě za předpokladu příznivých pandemických podmínek (podrobnosti budou taktéž zveřejněny na našem webu).

Zájemci o službu se mohou obracet na tyto kontakty:
Pečovatelská služba Homediss, o.p.s.

Polní 12, Hodonín

Tel: 518 352 357,

E-mail: homediss@homediss.cz

My všichni školou povinní

SLOVO ŘEDITELE

Vážení občané, milí rodiče, uplynulo čtvrt roku od vydání posledního zpravodaje. V něm jsem vyjadřoval naději, že se co nejdříve vrátíme ve školství do „normálu“. Ovšem poté, co nás navštívil covid-19 a nějak nás nechce opustit, to vypadá, že nyní už je „normální“ spíše distanční výuka, videohodiny, prázdná škola a děti i učitelé sedící u počítače a dívající se do monitoru... ☹️ A to ještě tento úvod mého příspěvku musím znovu před uzávěrkou zpravodaje (na konci února) přepisovat, protože se právě na vládě rozhodlo, že doma zůstanou i 1. a 2. třídy a děti z mateřských škol... Aby toho nebylo málo, měli jsme z důvodu nařízení Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje mateřskou školu uzavřenu na téměř 14 dnů už na přelomu ledna a února. I tam se vyskytl covid-19 u dětí i učitelů. Rád bych touto cestou také po-

děkoval rodičům žáků naší školy, kteří vyplnili dotazník týkající se distanční výuky. Těší mne, že celkově vyšel velmi pozitivně, většina byla s distanční výukou spokojena, byť se samozřejmě našly některé konkrétní připomínky a náměty na vylepšení. Víím, že všichni vyučující se snaží při distanční výuce odvádět maximum, mnozí videohodiny vylepšují novými aplikacemi na zpestření této výuky (a za to jim patří velký dík), ale přes to vše již cítím, že jak učitelé, tak i žáci (a určitě i jejich rodiče) jsou z tohoto typu výuky docela unavení. Aspoň že žáci 1. a 2. tříd mohli v novém roce až do konce února do školy docházet.

I přes tyto nepříjemnosti spojené s koronavirem ale musíme hledět i do budoucna. Na webových stránkách školy již byly zveřejněny termíny zápisů do 1. tříd (22. 4.) i do mateřské školy (6. 5.). Je zase

otázkou, v jaké formě se tyto zápisy budou konat, ale vzhledem k aktuální situaci to vypadá, že to opět bude bez osobní přítomnosti dětí. Přitom právě třeba při zápise se děti mohly mnohdy poprvé „seznámit“ s prostředím školy či školky a potom 1. září již věděly, do čeho jdou. Stejně tak předškoláci z MŠ se chodili dívat do školy i školní jídelny, což ale prozatím vzhledem k panujícím opatřením není možné realizovat. Snad se tedy vrátí děti do škol co nejdříve. Asi to bude za cenu pravidelného testování, ale to mi přijde jako malá cena za to, že opět budou moci usednout do školních lavic. Což si asi všichni přejí ze všeho nejvíce. Držte se tedy všichni zdraví a já věřím, že již brzy tuto nevlídnou dobu překonáme.

*Vít Hubačka
ředitel školy*

DISTANČNÍ VÝUKA

Jak probíhá pracovní výchova v době distanční výuky? Posuďte sami, žáci 2. stupně základní školy připravovali nejrůznější pokrmy a šlo jim to náramně.

Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Čas plyne jako voda a my ve školce se nenučíme ani chvíli. Tenhle rok je pro všechny z nás zvláštní, plný příjemných i méně příjemných okamžiků. Radost dětem udělal například sníh. Letos nám ho napadlo dost. Děti ze školky vytáhly lopaty a sáně a užily si spoustu legrace na kopci školní zahrady. Sáňkovalo se, stavěli se sněhuláci a sněhové koule létaly vzduchem. Děti dokonce vyrazily na velký kopec v ulici U Vrebnice, kde si sáňkování opravdu užily. Na školní zahradě vzrostla výsta-

va krásných sněhuláků, které děti samy postavily.

Bohužel v lednu se onemocnění covid nevyhnulo ani nám, a tak jsme byli nuceni omezit provoz mateřské školy na 10 dní.

Obrovské poděkování patří firmě Kaiser za sponzorský dar v podobě plošné dezinfekce mateřské školy pomocí „logování“ (aplikace teplou mlhou s využitím stříbra).

Během karantény dostávaly nejen předškolní děti pracovní listy a různé úkoly, které s radostí plnily. Dokonce se někteří zapojili do karanténního projektu s názvem „Vytvoříme pandu“.

V únoru už bylo ve školce zase veselo a s dětmi jsme si užívali každou společnou chvíli. Těšili jsme se zejména na akci Karneval ve školce nebo na zajímavý

Plošná dezinfekce MŠ

barevný týden. V březnu začne v MŠ probíhat „Předškoláček“, tj. příprava předškolních dětí na zápis do ZŠ. Covid nám ale plány opět hatí.

Zápis nových dětí do mateřské školy bude probíhat 6. 5. 2021.

*Krásné jarní dny přeje
Monika Koutná*

Zajímavosti

ZE VZPOMÍNEK

Psal se rok 1990, rok plný změn a nadějí. 12. ledna se ale roznesla zpráva, že v Iráku, kde pracovali zaměstnanci MND Hodonín a mezi nimi i několik mužů z Lužic, se stala strašná nehoda a z 1. směny, která měla za 6 dní letět domů, se čtyři muži již nikdy sami nevrátí. Byl to Miloslav Vališ z Kostic, Antonín Koubek

z Rohatce, Jaroslav Čapka z Hodonína a Josef Lukešník z Buchlovic. Na J. Čapku a J. Lukešníka čekaly doma mimo manžele i maličké děti. Nakoupené dárky jim už nepředali. Ze skupiny 22 pracovníků, která odletěla do Bagdádu 24. září 1989, se jich domů vrátilo jen 18.

Irák – ubytovny

FAŠAŇKY...

10. února téhož roku se konal v místní Sokolovně diskoples Občanského výboru 51. Účast byla velká, předseda OV Josef M. tancoval i se sádrou na noze. Místopředsedkyně, jediná žena ve výboru, dorazila s mokřými vlasy i šaty po neúspěšné opravě splachovače na toaletě. Tancovalo a pilo se až téměř do rána.

23. února pořádala místní organizace ČSŽ tradiční fašaňkovou zábavu. Celý výbor si kromě organizace a tomboly také vždy připravil masky. Například se celý výbor převlékl za růžová prasátka, to nejtlustější

(pod oblečením obalené vrstvou molitanu, nevím, jak se v tom dalo vydržet) muselo na porážku a z břicha se mu vytahovaly jitřnice a jelita.

V roce 1989 to byla Sněhurka a 7 trpaslíků, protože ale ve výboru bylo o jednu ženu více, bylo trpaslíků osm a ten poslední měl místo jména na zádech ceduli „Kádrová rezerva“. Byl to hezký průvod, když přišli do neosvětleného sálu a každý měl rozsvícenou lucerňku – Hou, hou.

V roce 1990 začala houkat siréna, do sálu vběhl

udýchaný muž v pyžamu a za ním skupina zdravotníků sester s obrovskou injekční stříkačkou, všechny ho honily po všech koutech mezi diváky, až se konečně podařilo jej dostihnout a po uspávací injekci odnést ze sálu. Tu sirénu jsem natáčela (strachy bez sebe, aby z toho nebyl pořádný průšvih) na kazeták z policejního auta, které mi přistavil jeden ochotný příslušník. Jo, to bylo ještě podle názoru dnešní mládeže v dobách pozdního středověku, nebyl internet, nebyly mobily, někteří lidé měli jen černobílé televize, ale uměli se společně bavit a něco pro to obětovat. Fašaňk, to byla přehlídka krásných masek, vlastnoručně vyrobených.

Ještě mi utkvěla ve vzpomínkách skupina rodičů a miminek. Jedno z nich (mladá žena) se pokakalo, tak ho tatínek položil uprostřed sálu na zem a vytáhl plenku, bylo v ní něco tmavého, zakrouceného. Zatvářil se, že to velice smrdí, a vyspal to z pleny tak, že to letělo mezi diváky. Všichni křičeli a snažili se uhnout. No, byla to jen klobáska.

Vzpomínám i na pochod zvaný Praha–Prčice, v té době šlo o nejznámější organizovaný turistický a dálkový pochod v České republice, založený v roce 1966. Naše ženy se oblékly do selských sukní a pod nimi nakukovaly růžové bombardáky – nevíte, co to je? No, takové široké teplé spodní kalhoty až po kolena, dole na

Oblékání masek

gumičku, no nádhera. Když si dámy zavazovaly boty nebo jim padaly na zem uzlíky s vydatnou stravou, mohlo okolí toto prádlo studovat.

Letošní fašaňk jsme si mohli udělat jen doma v rodinném kruhu, ale příští rok si to doufám vynahradíme. Je to paráda, když jako maska někoho známého vytáhnete do kola a on marně přemýšlí, kdo jste, nebo když vás někdo pozve na štamprli do pekla, protože si vás s někým splete.

-e-

KAMILA ŠOŠOVIČKOVÁ, BROLN A PŘÁTELÉ

Nedávno vyšlo nové CD plné lidových písní, jejichž interpretkou je lužická rodačka Kamila Šošovičková, úspěšná cimbalistka a zpěvačka, nyní už provdaná Tomšejová. CD vydala ještě pod svým rodným jménem. Koupit ho můžete vzhledem k současné situaci na celkem netradičních místech – u praktické lékařky v Lužicích, v několika vinařstvích nebo ve strážnickém koloniálu. Lze si o něj také napsat samotné autorce na kamilatomsejova@gmail.com.

V roce 2010 se Kamila stala laureátkou soutěže Zpěvák a poprvé si zazpívala s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů, jehož se potom stala sólistkou. K desetiletému výročí spolupráce si společně nadělili právě nové CD. Jde o osmnáct lidových písní netradičním tím, že nejsou příliš známé. „Snažila jsem se hledat v archívech takové písně, které moc často neznají. V některých případech jsem nenarazila ani na původní nahrávku, pouze na notový zápis.“ uvádí interpretku. Jejím cílem bylo posluchače překvapit. Album pojala jako hold významným folkloristům z Podluží, objevují se písně žertovné, vojenské, svatební, dokonce ukolébavka,

jsou tu písně klidné i vyzývající k tanci, písně zpracované klasicky i hravě. Sólově se představili Kamilini přátelé, ale doprovází je třeba i dívčí sbor. Přebal CD namalovala další výrazná lužická rodačka Zuzana Osako.

Lenka Doskočilová, členka redakční rady

Spolky

BŘEZEN, ZA KAMNA VLEZEM – UŽ ZASE MŮŽEM

Charakteristickým prvkem domova je odedávna oheň. Zprvu otevřený, později krb, který nakonec vystřídala kamna. Oheň přináší teplo, navíc vytváří magickou a neopakovatelnou atmosféru domova.

Naše kuchyňská kamna plní tuto funkci už více než 100 let. Pocházejí z lužické fary. Muzejnímu spolku je darovala paní Ištvánková v roce 2009. Na Starém kvartýru slouží nejen k topení, ale i k vaření.

Bohužel letos jsme museli přistoupit k jejich rekonstrukci. Na ní se významně podílela lužická firma **GETTYS s.r.o. zastoupená Ing. Petrem Krásným**, kamna opravila **bezplatně**. Rádi bychom jí tímto poděkovali.

Poděkování patří i panu J. Mikešovi, který provedl další opravy.

*Tatiana Hromková
předsedkyně Muzejního spolku*

Kamna na Starém kvartýru

foto: Muzejní spolek v Lužicích

VČELAŘI

Člověk by řekl, že přes zimu mají včelaři volno. Není tomu tak. Musí se připravit na další sezonu, nadělat přířezy (to jsou ty „paličky“, ze kterých jsou sbíjené rámy pro včelí dílo). Po sbití se musí natáhnout drátek, na kterém je upevněna mezistěna s reliéfem včelích buněk. Drátek se napínákem zvlukuje tak, aby byl napnutý, mezistěna se zataví zahřátím drátku pomocí elektrického proudu. Na každém rámu jsou malé

kolíčky – mezníky, které vymezují mezi rámy tzv. včelí mezeru, je to vzdálenost mezi rámy, kdy včely dílo neslepi k sobě voskem a mají dostatek prostoru, aby se mohly po díle pohybovat.

Takových rámků je v jednom patře úlu jedenáct. A pater, tedy nástavků, může být klidně pět. Včelí dílo se musí celé obměnit v průběhu tří let. A o úly je taky potřeba pečovat – prázdné nástavky se musí dezinfikovat, většinou se vypalují ohněm. Zima je taky období, kdy včelař plánuje, co kde zasadí, aby měly jeho svěřenkyně dobrou a pestrou stravu po celý rok. Keřů a kvetoucích rostlin není nikdy dost. A velký strom, jakým je třeba akát, lípa, jírovec, vrba, jerlín nebo to, co máme nejraději – ovocné stromy, to je pro včeličky ideální.

Když je to možné, tak se v zimě včelaři vzdělávají v oboru. Takovým návštěvám, jak se pořádaly v minulosti, kdy jsme jezdili k přátelům včelařům po celé republice, bohužel v dnešní době odzvonilo. Nejsme tomu rádi a doufáme, že se zase vše navrátí do stavu normalnosti.

Hodně práce nám dá v zimě údržba všeho nářadí, které se na včelařské zahradě potřebuje. Kdysi to byl jen včelařský nůž, štěpařský nůž, rozpěrák a pár nádob. Dnes je to přehršle techniky na elektriku, něco i na benzinový motor. Stejně jako včeličky i včelař musí být pilný, aby se dařilo jemu i jim.

Včely se v předjaří snaží vybudovat zárodek nové generace včelstva. Matka klade již od zimního slunovratu. Ostatní se snaží za každou cenu udržet v plodovém tělese, místě, kde je nakladeno a jsou tam malé

larvičky, teplotu nad třicet stupňů. A k výrobě tepla mají jediný prostředek – svaly křídla, kterými vibrují. Mají tak velké energetické nároky, spotřebují k výrobě tepla mnoho medu. Včelař musí odhadnout, kolik mají zásob, a v případě nedostatku doplnit.

Přejme včelkám, aby se jim dařilo. ☺

Oldřich Ištváněk

HNUTÍ BRONTOSAURUS, ODDÍL ŽABIČKY

Aktuální školní rok je pro děti velmi neobvyklý. Zavřené školy, družiny, zákaz všeho možného i nemožného včetně všech zájmových činností, což se týká i našich oddílů. Byli jsme zvyklí se každý týden společně setkávat, poznávat nové věci, hrát hry, zpívat u kytary nebo jen tak blbnout. Vzájemně jsme se během roku seznamovali, abychom byli připraveni společně prožít dva týdny na táboře. Bohužel už rok je, až na několik výjimek, naše oddílová činnost kvůli pandemii pozastavena a nám nezbyvá než doufat, že se společně potkáme co nejdříve. Věřte, že i pro nás, oddílové vedoucí, je tahle situace nepříjemná a oddílové schůzky s dětmi nám chybí.

Před Vánocemi, kdy byla volnější opatření, se nám povedlo téměř ze dne na den uskutečnit vánoční oddílovou schůzku. Na dětech bylo znát, jak jsou šťastné, že mohou být alespoň chvíli spolu. Jejich zářící oči nás hrály u srdce. Všichni jsme si oddílovku moc užili.

Snažíme se pro děti vymýšlet během pandemie výzvy, díky kterým se zabaví doma i venku. Děti mají možnost se zapojit do Duhové výzvy nebo například do hry Projdi se blackem. Zkoušeli jsme také online oddílovky, ale jde vidět, že my i děti už žijeme v online světě více, než bychom chtěli.

Pomalou, ale jistě se nám blíží léto a nás drží nad vodou myšlenka, že se setkáme alespoň v létě na táboře, pokud se to nepovede dřív. Přípravy jsou v plném proudu a my už se moc těšíme!

*Monika Nováková
Martin Kadala*

Rozhovor

10 LET KRÁSNÝCH ŽEN V LUŽICÍCH

„Dělám krásnou práci, dělám ženy ještě krásnějšími...“, s úsměvem popisuje svoji práci paní Monika Onderková. V roce 2020 uplynulo celých 10 let od otevření jejího kosmetického salonu Mona Kosmetika na Velkomoravské ulici. S radostí jsme pro vás připravili rozhovor, ve kterém jsme se mimo jiné zeptali, jak se paní Monika ke své vysněné práci dostala, jak se lety proměňuje kosmetický svět a čím naplňuje svůj volný čas.

Jak jste se ke kosmetice dostala, byla tato práce vaším snem od dětství nebo šlo spíše o souhrn událostí?

Tak nějak vše dohromady. Prostředí kosmetiky mě přitahuje již od svých 15 let, kdy jsem nastoupila do školy ve Vizovicích, sice na úplně jiný obor, ale protože se tam učil i obor kosmetička, v učebnách jsem vzhlížela k nástěnkám a návodům, které tam visely, a už tenkrát jsem cítila, že tohle je mi velmi blízké.

Můj život šel nejprve jiným směrem, pracovala jsem v několika zaměstnáních, ale láska ke kosmetice mě neopustila. Ve 30 letech jsem si udělala maturitu v oboru podnikání, za 12 let kurz kosmetiky a splnila si svůj sen, jen cesta nebyla přímá, ale klikatá. ☺ Zkrátka život. ☺

... a potom přišlo otevření salonu Mona Kosmetika tady v Lužicích...

Ano, kolegyně zrovna plánovala otevřít současnou provozovnu služeb a nabízela prostor k pronájmu. Jak se říká, štěstí přejí připravěným, přišlo mi, jako bych vše měla v osudu. Byla jsem sice ještě tenkrát na mateřské dovolené se svým tehdy dvouletým synem, ale chytla jsem se příležitosti, i když návrat do práce byl v plánu, až půjde syn do školky. Nebylo to pro mne jednoduché, ale ten rok jsme zvládli. Tímto bych chtěla moc poděkovat a moc si vážím podpory svého partnera,

babiček i svého otce, kterého jsem potkávala při cestě z práce, jak na dětském hřišti hraje se synem fotbal, a viděla ho šťastného. To pro mě hodně znamenalo. ☺

Jak vzpomínáte na začátky salonu?

Jako by to bylo včera, kdy jsem si koupila svůj první diář. Úplně se mi vybavuje, když jsem v salonu po roce zařizování, školení a výběru vhodné kosmetické značky uvítala první zákaznici. Bylo to asi týden před lužickými hody a největší odměnou tenkrát bylo, ale platí

to i pro současnost, když byla zákaznice spokojená a zkrásněla mi doslova pod rukama. Každá je mojí prioritou a trvám na individuálním přístupu. Věřili byste, že některé to se mnou táhnou celých 10 let? Za to jsem moc vděčná, to je přece skvělé. ☺

Po dvou letech jsem pořídila do salonu pro zkvalitnění služeb multifunkční kosmetický přístroj, absolvovala několik kurzů líčení a o 6 let později rozšířila své služby ještě o pedikúru, což asi málokdo ví. Tuto službu poskytují 1x do měsíce a i v ní už mám svou stálou klientelu.

V loňském roce vaše studio oslavilo krásné „kulatiny“. Když se ohlédnete, na co jste nejvíce hrdá, na co ráda vzpomínáte?

Bylo to opravdu krásných 10 let. 10 let skvělé aktivní práce, obhacující o nové zkušenosti. Moc si vážím toho, že mé zákaznice jsou všeho součástí a rády se vrací. Na to jsem hrdá, že vše funguje ve vzájemné harmonii. Jak už jsem zmínila, právě jejich spokojenost je mou největší odměnou, bez nich by moje práce neměla smysl. Poznala jsem spoustu zajímavých žen, některé pracovní vztahy se proměnily v krásná přátelství.

Jsou vaše zákaznice převážně z Lužic?

Moje zákaznice samozřejmě netvoří jen ženy z Lužic, ale také z Hodonína, všech okolních obcí, a dokonce ke mně pravidelně zavítají ženy, které přijedou na návštěvu nebo turistický pobyt, ať už z Brna, Prahy nebo také z Anglie, Norska i Portugalska. ☺

Díky své práci jistě vnímáte různé trendy v kosmetickém světě. Proměnila se za těch deset let klientela?

Za ta léta se mi vytvořila opravdu široká klientela od „pubertáček“ přes mladé maminky a zralé ženy až po ženy důchodového věku. Mé nejstarší zákaznice je 80 let a divili byste se, jak si to umí užít! Vždy říkám, že věty typu „na mě už nezáleží“ nechci u mě v salonu slyšet. ☺ Vždy na nás záleží, už jen pro dobrý pocit a štěstí v nás. Samozřejmě, že čím déle se o svou pleť staráte, tím je to optimálnější. Pěstěnou pleť většinou poznám, ale i tak si myslím, že to, co ovlivňuje náš vzhled, jsou tři faktory – GENY (hodně individuální), jak ŽIJEME (zdravý způsob života) a bezpochyby taky to, jak o sebe PEČUJEME. Když

jsou tyto věci v souladu, je to na nás vidět a taky se podle toho cítíme. ☺

Kosmetika je dnes u nás ještě pořád nahlížena především jako doména žen, i když se trendy pomalu mění. Jak to vnímáte ze svého pohledu vy? Zavítají do salonu i muži?

Ano, moje klientela je složena převážně z žen, ale i pár mužů v mém diáři najdete. Šetrné a nebolestivé čištění pleti přístrojem nebo depilace např. zad jsou služby, o které mají nejvíce zájem. Někteří si dokonce dopřejí i celkové ošetření s masáží a maskou.

Myslím si, že v dnešní době už není potřeba se nad tím jakkoliv pozastavovat, obzvláště když pěstěný vzhled vyžaduje jejich povolání.

V zahraničí je to například už zcela běžné, profesionální kosmetické značky vyrábějí dokonce i produkty určené jen mužům.

Dá se říct, o co je v dnešní době největší zájem?

V salonu se snažím, abych každé klientce mohla nabídnout, co její pleť aktuálně potřebuje, a také službu, která je konkrétně pro ni ta nejlepší, což mi umožňuje i kosmetická značka Malu Wilz, se kterou pracuji. Proto ani nemohu zhodnotit, která služba je ta nejvíce žádaná, je to vše tak nějak v rovnováze. ☺

V rámci kosmetické péče používáte i ryze přírodní produkty, např. malou českou značku Anela. Jak vidíte budoucnost v kosmetických přípravcích, jsou to právě přírodní produkty? A mohou malé české značky konkurovat těm velkým, laboratorním?

Přírodní kosmetika Anela mě velice oslovila, a proto jsem ji zařadila do prodeje a částečně i do péče. V dnešní době je na trhu velká konkurence a musím pochválit všechny

ženy, které si čím dál víc uvědomují, jak je důležitá kvalita produktů, a nebojí se do nich investovat. Myslím, že přírodní kosmetika má velkou budoucnost a v péči o pleť je to určitě znát.

Dokonce ani zmiňovaná Malu Wilz, se kterou pracuji převážně, neobsahuje parabeny, parafíny, silikonové oleje a není testována na zvířatech. Srovnávat však tyto značky moc nelze, Anela má své specifické přípravky, které jiná kosmetika nenabízí. Malu Wilz je opravdu profesionální německá kosmetika, která svým sortimentem uspokojí širokou škálu zákazníků, má opravdu hodně druhů ošetření a produktů k nim určených. Třeba AHA kyseliny u malých kosmetických značek nenajdete, byť obsahují ovocné a jiné šetrné kyseliny, vyvíjí se pouze v laboratořích. Malu Wilz navíc neustále přichází s novinkami, na které se každé 3 měsíce proškoluji, a nemůžu nezmínit, že současně nabízí skvělou dekorativní kosmetiku, která je u mých klientek velmi oblíbená. Spolupráce je navíc perfektní a já svoji práci mohu dělat s radostí a veškerou energií věnovat zákaznicím. ☺

V současné době jsou bohužel, jako mnoho míst, i kosmetické salony zavřené. Na vašich facebookových stránkách to ale opravdu žije, viděla jsem nejen tipy a rady, ale také např. soutěže o balíčky kosmetiky...

Ano, i přes současnou nelehkou situaci se snažím být se svými zákaznicemi stále v nějakém kontaktu a prodej kosmetiky, na který jsou zvyklé, stále běží. Snažím se tu pro ně být aspoň tak, jak mi stav umožňuje, radou a řešením problémů s pleť, což je v době nošení roušek často, popřípadě jim mohu doporučit a pomoci třeba maskou z kosmetiky, kterou používám v salonu.

Jsem moc ráda, že to mezi námi tak skvěle funguje, nic však nenahradí celkovou péči, která mi moc chybí a dle jejich slov jim také. Kosmetika je především i o blízkém kontaktu, masáž obličeje a dekoltu je spojení péče a skvělého relaxu, který teď nemají. Proto se pro ně snažím vymýšlet soutěže a udělat jim radost i jinak.

Zůstaňte ještě chvíli u současné nelehké doby. Vnímáte v rámci situace i nějaká pozitiva?

Samozřejmě mi tato situace něco vzala, ale i dala, jako každému z nás. Snažím se v ní však vidět hlavně tu pozitivní stránku, mám více času na to se zdokonalovat, momentálně jsem prošla školením u (řekněme teď moderně ☺) koučky pro kosmetičky paní Hynkové z Prahy, salon konečně dostal narozeninový dárek ve formě celkové změny interiéru, měla jsem dostatek času si do něj namalovat vlastní obrázky,

změnit image např. dárkových poukazů, objednávacích kartiček atd. Ina těchto malých věcech mi záleží, i to je cesta, aby se u mě zákaznice cítily spokojeně.

Vím, že se věnujete malbě, vaše obrazy jsou plné krásných barev a emocí. Máte na tento (či jiný) koníček momentálně více prostoru?

Na jaře jsem svůj čas více méně věnovala svému dalšímu koníčku, tím je jízda na kole, miluji cyklovýlety do přírody, kde čerpám pozitivní energii. V chladných měsících naopak tvořím, obzvláště teď. Kosmetika je vlastně také taková tvorba... Nemohu-ličít ženy na ples, tak se realizuji na plátně. ☺ Malování mě opravdu moc baví, ráda zkouším nové techniky, mám ráda nové výzvy. Proto jsem velice vděčná za příležitost, která mi byla dána firmou VONI, která se zabývá kromě chovu hospodářských zvířat

a gastronomií také výrobou naturálních vín. Právě na jednu limitku jsem své dceři malovala etiketu, měla velký úspěch.

Když to tak zhodnotím, díky pandemii se uskutečnilo vše výše uvedené. ☺ Asi to tak mělo být a jsem za to vlastně moc vděčná. Přeji všem lidem, aby se také na tuto nelehkou situaci dokázali podívat i z té lepší stránky. Věřím tomu, že brzy zase budeme moct normálně žít, pracovat, sportovat, radovat se, tančit, zkrátka dělat vše, co nás těší. Přeji hodně síly a hlavně zdraví. ☺

Děkujeme vám za hezké zakončení plné naděje i za celý rozhovor. Ať se vám daří a kosmetickému salonu přejeme do dalších let spoustu spokojených zákazníků!

rozhovor připravila
členka redakční rady
Tereza Hemzová

Historie

100 LET MÍSTNÍ KNIHOVNY V LUŽICÍCH

Za dlouhých zimních večerů bývalo na vesnicích v oblíbené četění a vyprávění – obzvláště při draní perli. V některých domácnostech se našly knížky, ale populární byly kalendáře v knižní podobě. Zde se kromě rad ohledně domácnosti, zemědělství, pěstování dobytka a informací o konání důležitých akcí nacházely i povídky, pohádky, někdy i romány na pokračování a také hrůzostrašné historky. Ty právě při draní perli zlomyslní pantátové předčítali „drápulenkám“,

kteří se pak v pozdní večerní době bály jít samy domů a vyžadovaly pánský doprovod. Mnohé z těchto kalendářů sloužily jako důležité záznamníky, kde bylo uvedeno, kdy se kdo narodil a zemřel a další rodinné události, takže listování ve starých kalendářích je mnohdy velice zajímavé i zábavné.

Při vyšívání sokolského praporu v roce 1929–1930 chodili vyšívákům předčítat studenti a muži, členové Sokola.

Již roku 1892 byl v Lužicích založen Čtenářsko-pěvecký kroužek, jehož vedoucími byli především učitelé. Půjčovali si knihy, nacvičovali písně a hráli divadlo. Mezi členy nacházíme učitele Metoděje Barvíka, Cyrila a Metoděje Komosného. Během 1. světové války byla jeho činnost omezena.

První veřejná knihovna byla v Lužicích otevřena 26. března 1921. Umístěna byla prozatím ve sborovně školy, knihy se půj-

Čtenářsko-pěvecký kroužek

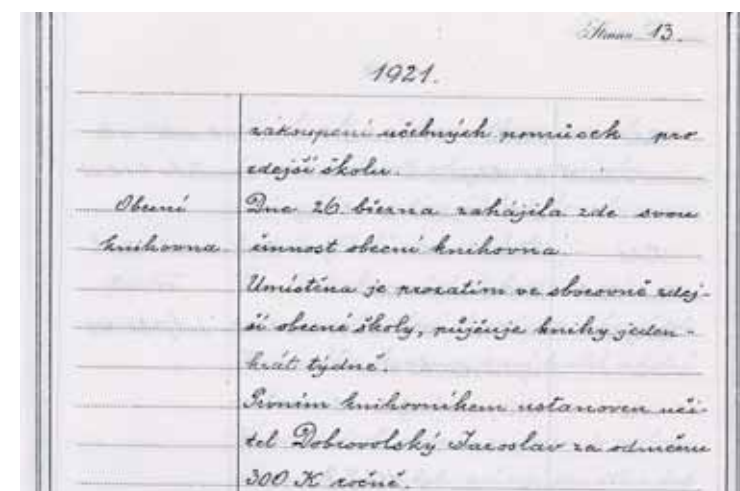
foto: Archiv OÚ Lužice

čovaly jedenkrát týdně. Prvním knihovníkem byl učitel **Jaroslav Dobrovolský**. Knihovna se těšila velkému zájmu čtenářů, obsahovala přes 500 knih, které obec pořídila za 8 000 Kč.

Jaroslava Dobrovolského, který byl přeložen do Jelšavy na Slovensku, vystřídal jeho švagr, sklář **Jan Králík**. Počet knih se postupně

Jaroslav Dobrovolský
foto: Archiv OÚ Lužice

Zápis o zahájení činnosti knihovny z Pamětní knihy

zvyšoval na 652 svazků – 472 zábavných a 180 poučných.

V roce 1928 měla knihovna 173 čtenářů, kterým bylo půjčeno přes 1 262 knih. Půjčovalo se v neděli za poplatek 20 haléřů za knihu na čtrnáct dní. Nejčtenější spisovatelé byli: Jirásek, Třebízský, Sienkiewicz, Němcová, Machar. U dětí byly žádané knihy Kája Mařík, Gabra a Málinka, Broučci, příběhy Rychlých šípů a další knihy spisovatele Foglara. Knihovna se

i nadále rozrůstala, roku 1933 měla 1 066 svazků – 835 zábavných, 188 naučných a 43 časopisů.

Odjezdem do Káhiry ukončil svou činnost roku 1935 knihovník Jan Králík a nahradil jej **Matěj Novák**, člen obecní rady. V době okupace po roce 1939 musely být vyřazeny knihy legionářské, knihy spisovatelů ruských, amerických, francouzských a anglických. Mnoho jich bylo knihovníkem Matějem Novákem zachráněno. Vyřadil jen

Matěj Novák
foto: Archiv OÚ Lužice

malou část, ostatní uschoval a během okupace tajně půjčoval. Knižní fond musel být doplněn literaturou vyhovující fašistickému režimu. O četbě těchto knih falšoval knihovník zápisy, aby knihovna, která byla v té době umístěna v bývalé obecní nemocnici – špitále, mohla i nadále fungovat. Při přechodu fronty se do knihovny nastěhovali vojáci, mnoho knih bylo zničeno a odcizeno, celkem 540. Po odchodu ruského

vojska byl zbytek knih přestěhován do sborovny obecné školy. Matěj Novák vykonával funkci knihovníka do roku 1945.

Roku 1948 se stal knihovníkem učitel **František Babák**. V knihovně bylo 1 007 svazků – 678 zábavných, 269 naučných, 60 pro mládež. V evidenci bylo 105 čtenářů, uspořádaly se dvě výstavy. Umístění knihovny nebylo moc vhodné – v bývalé šatně školy. V této době byly propagovány hlavně knihy sovětských autorů, knihy se socialistickou a komunistickou tematikou. Ve školách a organizacích Československého svazu mládeže se plnil Fučíkův odznak – před vybranou komisí obhajovali uchazeči znalost četby těchto knih, aby získali odznak. Samostatnou místnost pro knihovnu a čítárnu se podařilo zajistit roku 1950. Ve funkci knihovníka se vystřídali **Stanislava Maňáková** a učitel **Ludvík Žáček**.

Učitelka **Irena Kiliánová**, provdaná **Körösiová**, začala vést knihovnu od roku 1952. Umístění bylo opět nevhodné kvůli vlhkosti –

budova bývalého MNV vedle kina. Počet čtenářů každým rokem stoupal. Roku 1952 to bylo 192 čtenářů, 1955 již 465.

V roce 1958 dosáhl počet svazků 2045, počet návštěv 1635. Mezi nejčtenější autory patřili klasičtí čeští spisovatelé, zájem se rozšiřoval o nové české i zahraniční autory. Menší zájem byl o literaturu odbornou. Knihovna je vybavena novým zařízením a přestěhována do „kulturního domu“ v parku U Vrchnice.

Od roku 1964 je knihovnicí **Liduše Formanová**. Počet čtenářů je 342. Roku 1972 získala lužická knihovna 1. místo v počtu výpůjček na obyvatele v okrese i přesto, že byla umístěna v jedné nevyhovující místnosti. Až v roce 1975 byla přestěhována do vhodně upraveného samostatného domku č. p. 33. Funkci knihovnice zastávala paní Formanová do roku 1982, kdy odešla do důchodu a vystřídala ji **Milada Hlaváčová**. Roku 1983 to byla Ivana Huberová, která založila Klub mladého čtenáře, zajistila promítání filmů a připravila 8 besed. Počet čtenářů byl 324.

Další knihovnicí je **Zdena Gruberová**, která pořádala besedy nad knihou se spisovateli, například s Františkem Kožíkem a Markétou Zinnerovou (1984). V roce 1987 se knihy opět stěhovaly do nedalekého Domu služeb na Velkomoravské ulici, kde zůstaly až do roku 1993. Další knihovnicí v období 1988–1992 je **Iva Kornfeilová**.

V roce 1993 se stává lužická knihovna pobočkou Okresní knihovny v Hodoníně, je umístěna v budově bývalé mateřské školy na ulici Velkomoravská, kde sídlí doposud. Knihovnicí byla v té době **Ludmila Vavříková**. Podle zápisu v kronice obce Lužice byl počet čtenářů 141, zájem o půjčování

knížek byl malý. Jedním z důvodů byl zastaralý knižní fond. Tato situace se zlepšila o dva roky později, kdy obecní úřad přispěl částkou 10 000 Kč na nové knihy a v roce 1997 byl pořízen do knihovny počítač.

Od roku 2003 přešla knihovna pod správu lužického obecního úřadu, odbornou pomoc poskytovala Městská knihovna Hodonín. Knihovnicí se stala **Jitka Nováková**. Registrováno bylo 155 čtenářů, počet svazků 9 831. Roku 2005 byl v knihovně zřízen internet, následující rok založeny webové stránky knihovny. V roce 2007 se v knihovně poprvé uskutečnila akce Noc s Andersenem, v letech 2011–2013 probíhal Klub mladých čtenářů pod vedením Miroslavy Vavřysové. Počet čtenářů postupně klesal.

V roce 2016 proběhla rozsáhlá rekonstrukce a renovace prostor knihovny. Následujícího roku se zde začaly pořádat akce pro veřejnost a mateřskou školu, na kterých se podílela Petra Lorencová. K zapůjčení byly pořízeny společenské hry a tematické kufríky, návštěvnost se zvýšila. Vybavení se rozšířilo o projektor, promítací plátno a notebooky. Městská knihovna v Brně udělila Místní knihovně Lužice pochvalu a uznání za aktivity, zejména za tvořivé dílničky, a za pěkné interiéry a obecnímu úřadu za výši prostředků věnovaných na nákup knih.

Knihovna se zapojila do akce Dejme knihám další šanci a do celostátní akce Skauská pošta. Probíhaly zde besedy pro děti z mateřské školy, různé kroužky, pro veřejnost zajímavé akce a přednášky. V roce 2018 se uskutečnilo kolem čtyřiceti akcí. Stejně bohatá činnost probíhala i v následujícím roce. Zaregistrováno bylo 85 čtenářů, z toho 49 ve věku do patnácti let, počet návštěv

Současná knihovna

foto: Petra Lorencová

v knihovně 770, počet knih 7 198. Členský poplatek činí 100 Kč, pro děti do 15 let zdarma, studující a důchodci 40 Kč.

V září roku 2020 se stala knihovnicí **Petra Lorencová**. Přestože bylo naplánováno mnoho zajímavých akcí, kvůli pandemii covid-19 byla po většinu roku knihovna, stejně jako všechny knihovny v ČR, uzavřena. Půjčování knih probíhá pouze bezkontaktně. I nadále funguje výměnný fond s knihovnou v Hodoníně.

V rámci 100. výročí založení knihovny rozhodla rada obce, že budou v roce 2021 prominuty čtenářské poplatky všem čtenářům. Přes nemožnost konání akcí jsou pořádány alespoň takové akce, kterých se mohou zúčastnit zájemci bezkontaktně.

Věra Kotásková

Knihovnicí – Ludvík Žáček, František Babák – druhá řada zprava; Irena Körösiová – první řada druhá zprava
foto: Archiv OÚ Lužice

CO NOVÉHO V MUZEJNÍCH SBÍRKÁCH?

Do obecních muzejních sbírek nám přibýly dvě školní tašky z dob dávno minulých. Jedna z nich pochází ze 40. až 50. let 20. stol. a druhá z 60. až 70. let. Obě byly hojně používány, ale i tak dokázaly vydržet až do dnešní doby a my jsme rádi, že jsme je do muzejních sbírek získali.

Máte také schovanou svou tašku ze školy? Podělte se s námi o její fotografii (s uvedením přibližného roku), rádi je v příštím čísle zpravodaje zveřejníme. Pokud byste tuto svou památku na léta školou povinná navíc plánovali vyhodit, rádi se jí ujmeme a zařadíme ji do našich sbírek.

Petra Lorencová

Příroda – Ekologie

LONI JSME DO SBĚRNÝCH NÁDOB VYBRALI 63 KG BATERIÍ

Do sběrných nádob u nás v Lužicích jsme v roce 2020 vytrídili **63 kg použitých baterií**. Od neziskové společnosti ECOBAT, která zajišťuje sběr a recyklaci baterií v České republice, jsme za naši činnost obdrželi OSVĚDČENÍ O PŘÍNOSU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. Děkujeme všem, kteří se do sběru zapojili. I díky vám je svět zelenější!

A proč vůbec třídíme baterie?

Pokud by baterie skončily v běžné popelnici, putovaly by na skládku nebo do spalovny. V obou případech by se z nich uvolňovaly škodlivé látky, včetně těžkých kovů. Ty by pak znečišťovaly ovzduší, půdu, podzemní a povrchové vody. Když baterie odnesete na sběrná místa, včetně toho u nás na sběrném dvoře, předcházíte těmto škodlivým procesům, které se negativně podepisují nejen na přírodě, ale i na našem zdraví. Zároveň díky recyklaci získaným druhotným surovinám šetříme nerostné zdroje a nemusíme životní prostředí zatěžovat další těžbou.

Podle statistik společnosti ECOBAT ročně v České republice vytrídíme zhruba 45 procent baterií, které se dostanou do oběhu. Jde přibližně o 1 700 tun. Z toho vyplývá, že kolem 2 100 tun baterií končí neznámo kde. Vedle rozumné spotřeby baterií je proto nezbytné, aby lidé vybité baterie odnášeli na sběrná místa. Má to velký smysl. Vždyť prostřednictvím recyklace jsme schopni

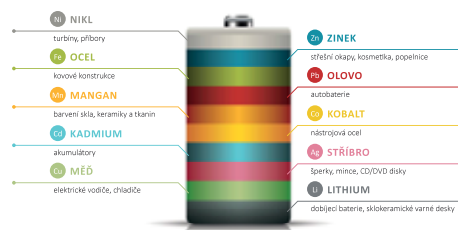
OSVĚDČENÍ O PŘÍNOSU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZA ROK 2020

pro

Obec Lužice
IČ: 44164343

Společnost odevzdala v roce 2020 k recyklaci celkem **63 kg použitých baterií**.

Z tohoto množství bylo recyklací získáno **41 kg kovonosných druhotných surovin**, které budou opětovně využity při výrobě nových produktů.

Děkujeme, že pomáháte šetřit přírodu a její zdroje.
Třídění baterií přispívá také k čistšímu ovzduší a vyšší kvalitě vodních zdrojů.

.....
RNDr. Petr Kratochvíl
jednatel společnosti ECOBAT s.r.o.

Osvědčení vydal ECOBAT s.r.o., provozovatel kolektivního systému přerozdělení baterií a akumulátorů

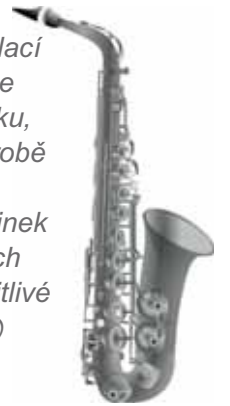
ze 100 kilogramů baterií získat 65 kilogramů kovonosných surovin, které znovu slouží lidem.

Například z tužkových baterií získáváme recyklací ocel, zinek, mangan, nikl a měď. Z dalších typů baterií také olovo, kadmium, kobalt a stříbro. Tyto suroviny pak využíváme k výrobě nových produktů využitelných například ve stavebnictví, dále při výrobě popelnic, okapů, ale třeba i kosmetiky, šperků nebo i hudebních nástrojů.

Z baterií, které byly v loňském roce u nás v Lužicích vybrány, bylo recyklací získáno 41 kg kovonosných surovin. Každá vytríděná baterie se počítá. Děkujeme, že v tom jedete s námi.

Sběrnou nádobu, do které můžete odevzdávat použité baterie, najdete na sběrném dvoře v Lužicích, Kratiny 1033/23.

Věděli jste, že recyklací 10 kg baterií získáme takové množství zinku, jaké je potřeba k výrobě mosazi pro jeden saxofon? Nebo že zinek se používá v krémech na opruzeniny pro citlivé dětské zadečky? 😊

VYPRODUKOVANÉ MNOŽSTVÍ ODPADŮ ZA ROK 2020

Směsný komunální odpad	561,570 t
Objemný odpad	131,740 t
Biologicky rozložitelný odpad	343,720 t
Papír a lepenka	75,734 t
Plast	50,365 t
Sklo	45,549 t
Nebezpečný odpad (barvy, laky, pesticidy, léky, zásady, rozpouštědla aj.)	2,920 t
Stavební suť	187,740 t
Stavební mat. obsahující azbest	3,440 t
Pneumatiky	3,280 t
Jedlý olej a tuk	0,368 t
Uliční smetky	47,840 t
Kovy	18,340 t

V rámci zpětného odběru elektroodpadu bylo předáno firmám Asekol, Elektrowin a Ecobat:

Ploché TV a monitory	45 ks
CRT televizory a monitory	93 ks
Lednice a mrazicí boxy	62 ks
Velké elektro (pračky a sporáky)	93 ks
Baterie	63 kg
Klece s drobným elektroodpadem	9 ks = 2,7 t

Využitelnost pytlů na separovaný odpad

Druh (účel)	Vydáno	Odvezeno	Rozdíl v kusech	Využitelnost v %
Žlutý (plasty)	11142	11039	103	99,08
Modrý (papír)	7428	5597	1831	75,35
CELKEM	18570	16636	1934	89,59

Prodáno občanům: 1980 ks

Region Podluží a MAS Jižní Slovácko

MAS JIŽNÍ SLOVÁCKO V DOBĚ COVIDOVÉ

Ani opatření spojená s probíhající epidemií nezabránila naší Místní akční skupině Jižní Slovácko (MAS) pokračovat v nastaveném harmonogramu výzev, v administraci přijatých žádostí a v dohledu nad realizací projektů, na něž žadatelé získali úspěšně přes MAS dotaci. Drtivá většina administrativních úkonů spojených s dotačními výzvami je totiž naštěstí řešena elektronickou formou. I s realizací projektů si žadatelé v této složité době poradili bez větších problémů. Podařilo se dokonce uskutečnit i takové projekty, jakými jsou příměstské tábory pro děti. Jejich realizace o letních prázdninách byla možná jen díky tehdejšímu rozvolnění opatření.

V roce 2020 se naši MAS podařilo vyhlásit také několik výzev, a rozdělit tak další finance do území Hodonínska a Podluží. Podporu získaly například projekty chodníků nebo hasičské zbrojnice. Čtvrtou výzvu vyhlásila MAS také v Programu rozvoje venkova. Na dotační prostředky se tak již těší vybraní zemědělci i nezemědělské podnikatelé, kteří za ně pořídí nové mulčovače, kypřiče, drobnou techniku či nerezové nádoby pro své vinařské či zemědělské provozny. Podpořena budou také tesařská či truhlářská řemesla nebo projekty na zvýšení ubytovacích kapacit v regionu. V opatření na podporu služeb a obnovy vesnic uspěly také projekty obcí. Finanční prostředky budou využity například na vybudování

lanovky pro děti, na rekonstrukci školní jídelny, knihovny nebo na projekty podporující spolkovou činnost v obcích.

V listopadu bylo ukončeno hodnocení projektů podaných do grantového programu „Malý Leader 2020“, který naše MAS vyhlásila. Prostředky této historicky první vlastní dotační výzvy, spolufinancované ze strany Jihomoravského kraje, jsme zaměřili na podporu materiálního vybavení dětských folklorních souborů na území Podluží a Hodonínska. Vybavení dětských souborů se tak díky dotačním prostředkům rozšířilo o nové kroje či krojové součásti, potřebnou audiovizuální techniku nebo o rekvizity nutné pro zkoušky a vystoupení.

Činnost MAS však není jen o dotacích. Každoročně organizujeme nebo se aktivně účastníme různých

společenských akcí. Ty se ale nemohly v roce 2020 z větší části uskutečnit. Jednu akci pro širokou veřejnost se ale nakonec organizo-

Zrealizované projekty

foto: Archiv MAS

vat podařilo, a to módní přehlídka oděvů inspirovaných folklorními motivy. Své modely představili mladí lidé ze společnosti FolklorStyl. Přehlídka se uskutečnila v září na Masarykově náměstí v Hodoníně, a to ještě před vyhlášením další série nouzových opatření.

S nadějí vyhlížíme nadcházející jaro a věříme, že se situace zlepší tak, abychom se již naplno mohli věnovat celému spektru našich činností stejně jako v minulých letech. Jakmile to tedy bude možné, zveme vás na návštěvu Regionálního centra Hodonín, kde vás rádi přivítáme jak v našem „íčku“, tak při různých akcích, seminářích a pracovních schůzkách k přípravě nového dotačního období, které v letošním roce začíná.

*Za kolektiv MAS
Blanka Přidalová*

Místní akční skupina Jižní Slovácko, z.s. (MAS)
Kanceláře MAS: Masarykovo náměstí 115/27, 695 01 Hodonín
info@jiznislovacko.cz
www.jiznislovacko.cz
Facebook @jiznislovacko

Módní přehlídka

foto: Jan Prokeš

BYLA ZAHÁJENA PŘÍPRAVA ADAPTAČNÍ STRATEGIE REGIONU PODLUŽÍ NA ZMĚNU KLIMATU. ZAPOJTE SE I VY

V lednu byly zahájeny práce na novém plánu, který připraví obec Regionu Podluží a obec Mutěnice na dopady sucha a měnícího se klimatu. Do konce léta 2021 Region Podluží připraví seznam opatření, která zajistí pohodový život v obcích a krajíně regionu i do budoucna. Zaměří se na snižování teploty během vln

horka, hospodaření s vodou, vodu a sucho v krajině i zastavěných územích obcí, zachycování dešťové vody nebo energetické úspory. Při přípravě budou využita i data z družic a klimatických modelů.

Také náš region v posledních letech stále více zasahují extrémní výkyvy počasí, na které nejsme

dostatečně připraveni. Jelikož se dopady změny klimatu projevují až se zpožděním, budou se v následujících letech problémy dále stupňovat. Adaptační strategie pomůže připravit Region Podluží a obec Mutěnice na nevyhnutelné hospodářské, environmentální a sociální dopady již probíhajících změn klimatu.

Mgr. Vojtěch Pospíšil, předseda Regionu Podluží:

„Zabývat se řešením dopadů sucha a změnou klimatu na území obcí Regionu Podluží a obce Mutěnice patří k našim prioritám, nedostatek vody jako klíčové komodity musíme začít řešit komplexně – od nakládání s ní, její ochranou, ale hlavně jejím návratem a udržením v krajině.“

Průběh přípravy

V první fázi dojde k posouzení zranitelnosti celého území vůči jednotlivým očekávaným dopadům změny klimatu. Do analýzy budou využita i data z družic sledujících zeleň či teplotu území a z klimatických modelů předpovídajících

změny teplot, vlhkosti nebo rychlosti větru.

V další fázi budou navržena a posouzena jednotlivá adaptační opatření, např. přírodě blízká opatření pro zadržování vody v krajině, podpora hospodaření s vodou v zastavěných územích, zelené střechy aj. Výsledkem bude nová strategie a akční plán stanovující pro Region Podluží konkrétní kroky v přípravě a realizaci opatření. Do příprav se v každé fázi můžete aktivně zapojit i vy.

Co bude výstupem

V rámci následné realizace opatření připraví Region Podluží svou infrastrukturu a organizační procesy

na dopady extrémních výkyvů počasí, přizpůsobí veřejné prostory a budovy nebo naplánuje investice do dalšího rozvoje zeleně.

Strategii připravují s Regionem Podluží firmy Aqua Force s.r.o. a ASITIS s.r.o., projekt byl podpořen grantem z Norských fondů.

„ZAPOJTE SE DO ANKETY“

Anketu naleznete na webových stránkách obce v menu Obec a podmenu Region Podluží.

Váš názor na plánování aktivit Regionu Podluží v oblasti přizpůsobení se změnám klimatu je pro zpracování strategie velmi důležitý!

Za vyplnění dotazníku děkujeme.

Sport

ZPRÁVY Z HŘIŠTĚ

Po menší odmlce vás opět zdravím ze sportovního areálu Baníku Lužice a přeji krásný den. I když toto přání je v současné době naplňováno spíše výjimečně. Asi bych opakoval již všem známé – může za to COVID-19. Tak jako do běžného života, tak i do světa převážně amatérského sportu zasáhla tato situace řádně. Většina soutěží je zrušena, je zákaz trénování v rozumné míře, a tak se jen v nejnútnejší míře udržují areály, dělají se různé opravy a čeká se na lepší časy. Ani u nás to není lepší, a tak vám jen zkráceně nastíním situaci.

Podzimní část fotbalových soutěží byla přerušena počátkem října 2020 a prozatím se nerozběhla. Některé zápasy, které již nebyly ode-

hrány, byly dle termínové listiny přesunuty do programu od 28. 3. 2021. Všichni ale známe současnou situaci (článek psán 28. 2. 2021), a tak tento termín bereme s velkou rezervou. Pokud by se navíc uvolnil výjimečný stav k 27. 3. 2021, těžko někdo bez tréninku a příprav začne hrát hned druhý den. Z rozhodnutí krajského fotbalového svazu byla prozatím zrušena termínová listina jejich soutěží pro jaro 2021, takže čekám tento krok i od okresního fotbalového svazu. Co bude dál, prozatím není jasné. Proto jen připravujeme hrací plochy, provádíme rekonstrukce, prostě všechno to, na co při klasickém herním roce není čas. I přes toto vše ale nesmíme zapomínat na akce, které máme

v plánu začátkem nebo v průběhu léta a na jejichž přípravě se i přes současný stav musí pracovat bez ohledu na to, zda se uskuteční či nikoli.

A tak jen pro nastínění:

- 30. 4. 2021 – Pálení čarodějnic
- 15. 5. 2021 – Sběr železa
- 29. 5. 2021 – Dětský den.

Dále ve spolupráci se společností **eFKA Hodonín** připravujeme po loňském velmi úspěšném prvním ročníku fotbalové turnaje, a to 5. 6. 2021 – Turnaj mladší a starší přípravky a 19. 6. 2021 – Mezinárodní turnaj mladších a starších žáků. Loňským účastníkům v počtu 24 mužstev v čele s FK Znojmo, Baník Ostrava, 1. FC Slovácko, Frý-

dek-Místek, Kotvrdovice, Slovan Bratislava či FK Hodonín se u nás líbilo a předběžně potvrdili svoji účast. Také připravujeme od 16. 7. do 23. 7. 2021 fotbalový kemp dívek. Po loňské účasti cca 29 dívek z celého okresu se nám i pro letošní rok již hlásí první zájemkyně. Letošní kemp by navíc měl být pod patronací bývalého reprezentanta Horsta Siegla, který se u nás po roce opět objeví, a já jen pevně doufám, že nepřijede sám.

Také bychom měli v letošním

roce pořádat již zaběhlý turnaj „O pohár starosty obce Lužice u Šternberka“, který je prozatím plánovaný na 26. 6. 2021.

Do toho všeho se snad v případě zrušení koronavirových opatření a nerozehrání jarní části fotbalových soutěží podaří domluvit nějaké přátelské utkání. Po loňském utkání žen SIGMY Olomouc a FK Hodonín se hledá případný termín na jeho opakování, spojený s týdenním soustředěním tohoto prvotřídního mužstva u nás.

Jak vidíte, rozjednaných je několik akcí. Některé z nich se domlouvají i rok dopředu, ale jelikož nikdo nevíme, jaká ještě nastane situace, berte to spíše jako informace pro vás. Pokud by došlo k nějakým změnám, posunutí nebo i zrušení, budu vás informovat.

Všem přeji alespoň trochu příjemné prožití této nepříliš lehké doby a těším se na brzkou shledanou třeba na fotbalovém hřišti.

Petr Slatinský

LUŽICE JSOU OBLÍBENÉ MEZI OTUŽILCI

Každoroční ukončení plavecké sezony pořádané na silvestra panem Tondou Krejčíříkem se po deset let těšilo velkému zájmu otužilců i divácké veřejnosti. Letošní akce na Lužáku díky omezením bohužel neproběhla.

Omezení se od podzimu loňského roku dotklo všech sportovišť, která zůstala zavřená. Sportovci, kteří pravidelně navštěvovali fitness centra, sportovní haly a bazény, tak neměli možnost sportovat. Řada z nich i díky těmto okolnostem začala objevovat kouzlo otužování. Lužák s nově opraveným molem nabízí ideální podmínky pro vyznavače tohoto sportu. Na toto místo se pravidelně sjíždí skupinky otužilců ze širokého okolí hlavně díky bezpečnému vstupu do vody. Hodně sportovců přitáhlo i nové workoutové hřiště, mnozí jej využívají pro rozcvičení před vstupem do vody.

Jednou takovou otužileckou skupinou je i rodina Chaloupkových z Mikulčic. „Pravidelně tady plaveme s mým synem, otcem i švagrem. Potkáváme tady i spoustu kamarádů,“ dodává Pavel Chaloupka.

„Manželka se otužuje již několik let, já jsem začal předloni a náš desetiletý syn se přidal loni,“ říká

zase Miroslav Mífek, který bydlí nedaleko Lužáku.

Začátečníkům se doporučuje s otužováním začít na podzim, kdy má voda okolo 15 °C.

Ideální je chodit pravidelně dvakrát až třikrát týdně. Voda postupně chladne a tělo si na studenou koupel zvyká. V prosinci si pak můžete dopřát plavání v zamrzlém rybníku. Vždy chodte s doprovodem, který

na vás dohlédne, a dobu strávenou ve vodě si určete podle aktuálního pocitu. Při plavání se doporučuje mít hlavu nad vodou.

Otužování je celorepublikový trend, díky němuž se lidé starají o své zdraví. Jsme rádi, že díky dobremu zázemí obec Lužice k tomuto trendu přispívá.

Marek Jedlička

foto: Marek Jedlička

Glosy pana starosty

MOTTO:

„... *vždyť nelze na vše sepsat písemnou instrukci. Společnost může fungovat jen z mravní síly, z hluboce zakoreněné slušnosti.*“

Radim Palouš, bývalý rektor Univerzity Karlovy

Myslím si, že většina starostů, a vlastně to mám i od řady z nich potvrzené, zažívá ve své funkci tři základní pocity. Tím nejčastějším je pocit starosti, což je obsaženo i v názvu funkce samotné. Většinou se právě se starostmi, obavami, prosbami... na starostu obrací občané, aby je řešil. Někdy se to podaří, někdy nepodaří, jindy třeba jen zčásti. Ale takový je život. Se starostmi se však v práci setkává každý z nás a není to tedy nic zvláštního.

Tu a tam lze zažít ve funkci starosty i pocit radosti. Když se něco povede, dokončí se nějaká významná investice, někdo z občanů zavolá či napíše a za něco poděkuje, když se něco dobrého podaří místnímu spolku atd.

Nejméně příjemné jsou pocity marnosti. A o nich chci dnes na pozadí dvou konkrétních lužických případů hovořit.

A začnu přímo, nevábně a nevoňavě. Mířím k našim místním nezodpovědným pejskařům. Ne k pejskům, ale k jejich majitelům. Zdůrazňuji, že majitelům nezodpovědným, sobeckým a bezohledným, kteří po svých čtyřnohých miláčcích neuklízí vzniklé hromádky tu na chodníku, tu na veřejné zeleni, tu u dětského hřiště... Psa si přece každý z nich pořídil na základě svého svobodného rozhodnutí a chovat pejska přináší řadu povinností, od veterinárních až právě po úklid exkrementů, jak se těm nevábným hromádkám „vědecky“ říká. Je snad takový problém vzít si na procházku s pejskem do kapsy sáček a s jeho pomocí hromádku zlikvidovat?

Jsou však i takoví pejskaři, kteří na just nechají hromádku ležet, protože obec již nedává zdarma nekonečné množství sáčků, ale jen dvě balení

na rok, což je sáčků cca 100. Že by lidi doma neměli igelitové sáčky? Anebo že by počítali s tím, že jejich pejssek ony hromádky nebude dělat? Skutečně považují chování pejskařů, kteří stojí na chodníku a pozorují, jak jejich Alík, Sam, Azor, Punt'a... tlačí, vytvoří hromádku, a pak bez mrknutí oka odejdou, za buranské, neskonale přízemní, hloupé a vůči svému okolí trapné a nezodpovědné. Přitom stačí vzít sáček, ohnout se, hromádku sebrat a hodit do odpadkového koše. Minuta. A dobrý pocit z toho, že do nevábné hromádky nikdo nešlápně a nijak se neumaže.

Oceňuji všechny pejskaře, kteří takto činí a chovají se zodpovědně. Vy druzí se styďte a zkuste se nad svým chováním zamyslet. Křupani!

A aby to nebylo koňákům líto, platí to i pro ně. Věřím, že pohled na svět z koňského hřbetu je pro ně tím nejkrásnějším, ale nepochybně to neplatí pro hromadu ležící na asfaltové komunikaci uprostřed zástavby. A přitom stačí tak málo! Na počátku však musí být dobrá vůle a té se nám obecně příliš nedostává.

Taky znáte ten pocit, když jste večer doma, máte rodinou pohodu, sedíte na terase a najednou z ničeho nic začnou ve vašem bezprostředním okolí lítat do vzduchu petardy a světlice a rachejtla a já nevím, jak se všechny ty výrobky, po nichž zůstane jen troška smradu, hluku, nervózních a vylekaných zvířat a našťvaných sousedů, jmenují? Jsou to doslova peníze vyhozené do vzduchu.

A to je ten druhý případ marnosti, na nějž chci upozornit. Chápu, že se různými ohňostroji a petardami vítá nový rok, jsem schopen tento rozmar

přijmout, byť sám tak nečiním a nikdy jsem žádné petardy neodpaloval a na stará kolena se na to nechystám. Jsem ochoten jako hraniční přijmout i to, když někdo dopředu tuto aktivitu obci sdělí a následně to i veřejně oznámí, aby se na onen hluk mohlo okolí připravit. Ale uvážil někdy onen pyroman, že v jeho okolí mohou být malé děti, staří a nemocní lidé, zvířata..., které nenadálý hluk poleká a znerovozní? Skutečně se bez dvou minut rachotu a blýskavé oblohy neobejdete? Pohled na hvězdy je krásnější, romantičtější a poetičtější.

Jeden z amerických prezidentů ve své známé řeči pronesl: „Neptejte se, co pro vás může Amerika udělat. Ptejte se, co vy můžete udělat pro Ameriku.“ Zkusme tento výrok parafrázovat na naše Lužice.

Myslíte si, že chci moc, když požaduji, aby občané nevyhazovali odpadky a vajgly na zem, aby pejskaři uklízeli po svých pejscích, aby řidiči v obci jezdili předepsanou padesátkou, aby – budou-li plné kontejnery na separovaný odpad – ho neodkládali občané vedle nich, protože jej vítr rozfouká po okolí, ale aby jej odvezli zpátky domů do garáží a zlikvidovali, až budou kontejnery vyvezeny, či využili k jeho likvidaci sběrný dvůr, aby...

Myslíte si, že tím požaduji výkony heroické a vyčerpávající, nebo mluvím o základní slušnosti a automatické občanské samozřejmosti? Myslíte si, že toto může každý z nás pro svou obec udělat? Anebo jsme tak zhýčkaní, nezodpovědní a bezohlední?

Koneckonců, každý den nás může usvědčovat z toho, na které straně stojíme.

Tomáš Klásek, starosta

Okénko Joži Trefy

Tož vás všeckých zdravím v tej dnešní „covidovej“ době. Začal nám rok 2021, tak vám přeju, abyste ho ve zdraví přežili (hlavně ti dřív narození) a zachovali si optimismus a elán přes všechny špatné zprávy, které na nás chrlí sdělovací prostředky aj se všeckýma odbornýma kapacitama. Nejvíc zpráv nám poskytuje internet. Jak si to kdo roztřídí a zesumíruje, je na něm, protože jednu sa tam uveřejní zaručeně ověřená zpráva od nejlepších odborníků a za chvíli od dalších nejlepších odborníků, keří píší úplný opak. Tak mám někdy pocit, že ten covid prodělávám nepřetržitě už nekolik posledních roků. Senioři sedí zavření doma, zajdú maximálně do obchodu a k doktorovi, junioři mají distanční výuku, střední generace chodí do práce, pokud ju má, kromě toho mosí zvládat svojich juniorů. A ve velikej oblíbě je v poslední době kritizování seniorů. Nekemu sa nelíbí, že jim zvýšili důchod, nekemu zas to, že mají přednost při očkování, vykupují supermarkety, zkrátka dycky sa neco najde. Na internetě psali, že stát ušetřil kvůli covidu na důchodech přes tři miliardy korun. Takže sa řeší aj důchodová reforma. Ale kdo je mladý, tak zákonitě jednu zestárne a potom pozná sám na sobě, že život není žádné peříčko.

Tady vám předkládám nekolik skutečností, abyste vy mladší věděli, jak je stáří radostné a na co sa máte těšit:

Budeš mět moře času, ale žádný nápad, co s ním.

Dyž sa nekde posadíš na lavičku, aby sas kochal přírodu, usneš.

Dyž si budeš chtět pořídít neco na sebe, budeš poslúchat řeči, že už to neunosíš a do truhle sa to nehodí.

Začnú ti říkat pamětník právě v době, kdy začneš zapomínat.

Budeš víc číst, ale na konci stránky nebudeš vědět, o co šlo.

Budú ti říkat, jak krásně vypadáš, jak dyby nevěděli, že máš doma zrcadlo.

Obúvací žicu budeš potřebovat metr dlúhú.

Čím budeš mět méně zubů, tím budeš kúsavější.

Nech ti uvaríjú cokoliv, dostaneš po tem pálení záhy, zácpu, nebo průjem.

Budeš mět moře zkušeností, ale žádné posluchače.

Když si budeš u stánku kupovat noviny a spadne ti peněženka, budeš dělat, že si oprašuješ koleno, potom lýtko, potom ti rupne v zádech, tým tvoje ohýbací schopnosti skončí a peněženku vzteky kopneš do kanálu.

Budeš mět brýle na blízko, na dálku, na šířku, bifikální, trifokální a potom jedny s ulomenú nožíčkú, přes keré budeš vidět.

Strávíš hodně času v posteli ne kvůli odpočinku nebo radovánkám, ale proto, že sa nebudeš moct zdvihnúť.

A až ti nekdo dojde přát, aby sas dožil stovky, pošleš ho do... hája.

Váš Joža Trefa

Napsali nám

Na přelomu roku přišel dopis s novoročním přáním od paní **Markéty Zinnerové**, spisovatelky, scénaristky a bývalé dramaturgyně České televize, která v roce 1984 navštívila Lužice. Oblíbila si lužickou školu, nazvala ji „voňavou“. Na půdě školy se v té době sušily léčivé byliny, které provoněly celou budovu. Sběr léčivých rostlin probíhal pod vedením učitelky **Milady Maradové**, s níž se paní Zinnerová velmi spřátelila. Ve svém dopise na ni vzpomíná a požádala mě, abych při návštěvě Starého kvartýru za ni pohládila Miladin strom, který roste na dvoře, což ráda učiním.

Paní Zinnerová žije v Jindřichově Hradci. Za svoji celoživotní práci získala spoustu ocenění. Je autorkou televizních seriálů Tajemství proutěného košíku, My

všichni školou povinni, televizních pohádek Čarovné prstýnky, Za humny je drak, Elixír a Halibela, napsala též mnoho pohádkových knížek pro děti.

Věra Kotásková

Diecézní charita Brno
**OBLASTNÍ CHARITA
HODONÍN**

PŮJČOVNA KOMPENZAČNÍCH POMŮCEK V HODONÍNĚ

Nabízíme:

POLOHOVACÍ LŮŽKA
včetně pasivních antidekubitních matrací,
INVALIDNÍ VOZÍKY,
CHODÍTKA DOMŮ I VYCHÁZKOVÁ,
TOALETNÍ KŘESLA, NÁSTAVCE NA WC,
SEDAČKY NA VANU, STOLKY K LŮŽKŮM

KONTAKT:
731 625 192, pomucky@hodonin.charita.cz

Možnost půjčování vysoušeče na vlhkost zdiva

- vysoušeč vzduchu s odvlhčovací výkonem 46,7 l/24 hod.
- kovové provedení, odolné proti nárazu
- napětí (V/Hz): 220-240/50
- odvlhčovací výkon (l/24 hod.): 46,7
- příkon (W): 900
- průtok vzduchu (m³/hod.): 350
- hlučnost dB(A) v 7m: 52
- objem nádrže na kondenzát (l): 5,7
- rozměry (cm): 62x42x68
- hmotnost (kg): 30

půjčovné:
1 den/50 Kč

Kontakt: Půjčovna kompenzačních pomůcek
pomucky@hodonin.charita.cz
Zdislava Šottlová • tel: 731 625 192

Zpravodaj obce Lužice vychází 4x ročně.
Periodický tisk územního samosprávného celku

Redakce Lužického zpravodaje:
Mgr. Lenka Doskočilová, Lenka.Kuci@seznam.cz
Eva Grufíková, E.Malanikova@seznam.cz
Mgr. Tereza Hemzová, hemzova.terez@gmail.com
Mgr. Zbyněk Hromek, HromekZbynek@seznam.cz
Mgr. Jiří Hubačka, jiri.hubacka@seznam.cz
Mgr. Tomáš Klásek, starosta@luziceuhodonina.cz
Věra Kotásková, verko@seznam.cz
Mgr. Petra Lorencová, lorencova@luziceuhodonina.cz
Redakce si vyhrazuje právo na běžnou úpravu rukopisů.

Čtvrtletník slouží k informování občanů Lužic, není periodikem žádného politického subjektu.
Redakce zveřejňuje pouze články, u kterých je znám autor.
Fotografie jsou z archivu OÚ a od autorů článků.
Grafická úprava a tisk: Tiskárna Lelka Dolní Bojanovice

Povoleno OkÚ Hodonín, registrační číslo vydané Ministerstvem kultury ČR – MKČR E 12422,
náklad 1100 ks.

obec@luziceuhodonina.cz • www.luziceuhodonina.cz

STŘÍPKY ZE ŠKOLY

FAŠAŇK ŽÁKŮ 1. TŘÍDY

LETEM SVĚTEM NAD LUŽICEMI

Foto: Lukáš Bravenec
Děkujeme za poskytnutí fotografií.

Chcete finančně přispět na Lužický zpravodaj?
Zde je místo na Vaše logo či jméno.